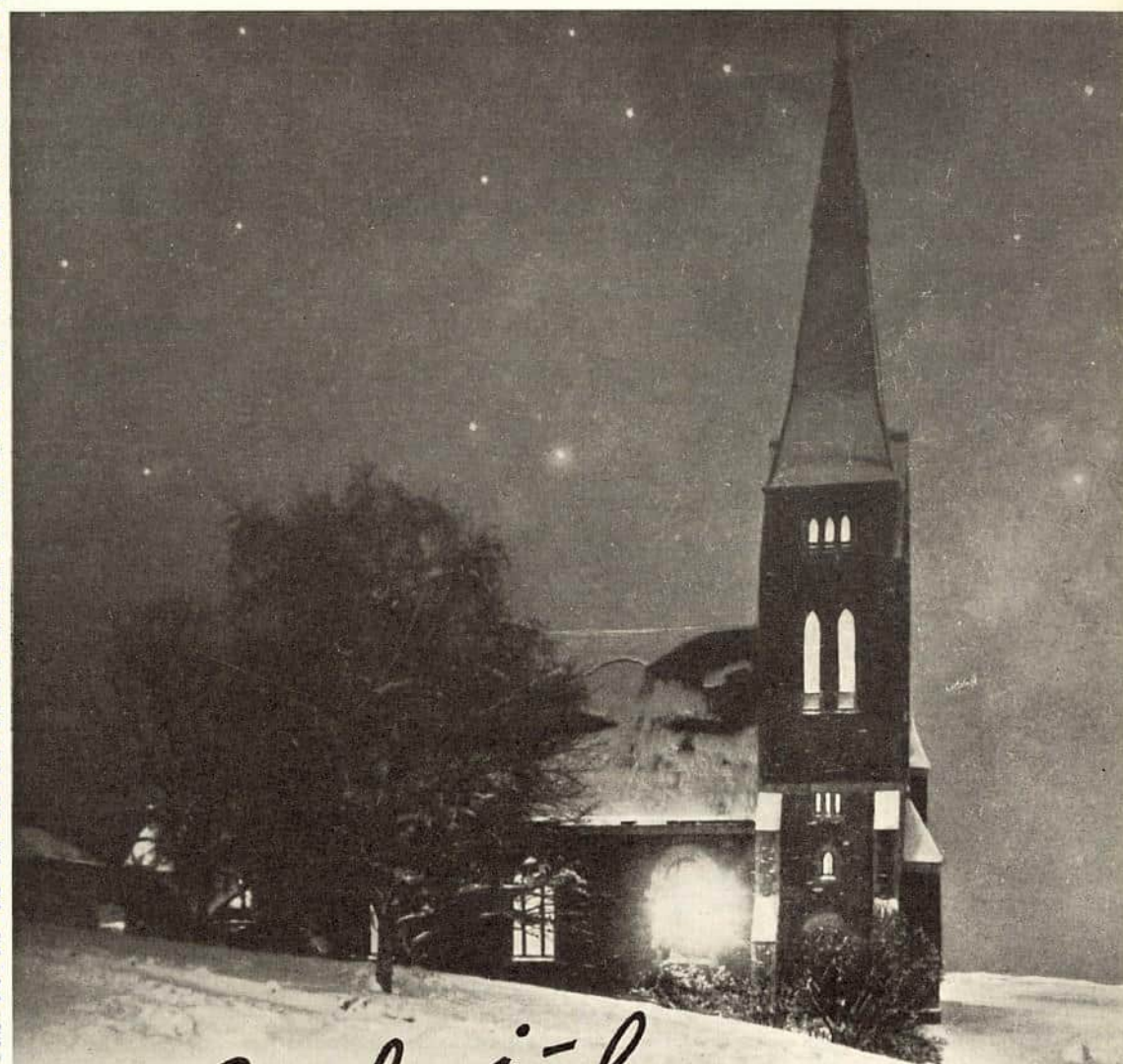
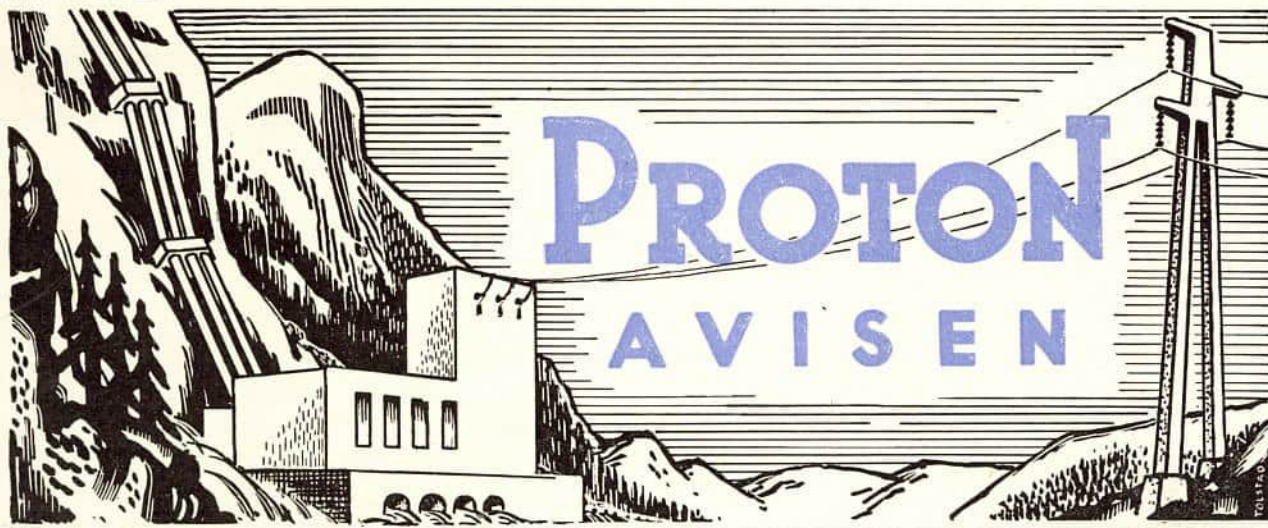

Nr. 4

Desember 1951

4. årg.

God jul
og
godt nytt år!

Nyttårsbetraktninger

Nyttårsbetraktninger — de skulle vel helst bestå av et tilbakeblikk og et fremtidsperspektiv. Tilbakeblikket lar seg alltid karakterisere, hvis man bare regner med de nakne tall og fakta. Men for at slike kjennsgjerninger skal ha noen virkelig verdi, må de også kunne benyttes for å forme en prognose, i ethvert fall en hypotese for fremtiden.

Vårt firma har hatt et godt arbeidsår, et nytt rekordår har sett dagens lys. Det er ingen overdrivelse å si at våre forventninger er vesentlig overtruffet. Vår omsetning er øket betraktelig, vårt første fabrikkprodukt fra Rosenborggaten — magnetofonen — har slått utmerket an og vår fabrikk på Tomter, Vegar Elektriske Fabrikk, er blitt helt modernisert og lager førsteklasses panelovner og hybelkomfyrer. Innredningen av nytt sterkstrømsverksted i Meinichsgate 15 er påbegynt og vil være tilendebrakt i 1952. Det samme gjelder lager og verksted i BT's nye bygning på Mindemyra. Hermed skal vi også kunne gi våre vestlandskunder den samme service som vår øvrige kundekrets gjennom verkstedene i Oslo og Trondheim. Ominnredningen av vår administrasjonsbygning blir riktignok ikke som håpet ferdig før jul, men den er da iallfall kommet så langt at vi kan ane hvilken øyenslyst de nye butikk- og utstillingslokaler blir.

Jeg tror vi har grunn til å være fornøyd, jeg er sikker på at resultatene må tilskrives seigt og målbevisst arbeide fra alle medarbeidere uansett hvilken stilling de innehar, og dette vil jeg gjerne hermed takke for. Men like litt som ved forrige årsskifte, kan man heller ikke i år på grunnlag av det som er foregått slutte svært meget om det som forestår. Den „konjunktur“-periode vi er inne i er et kunstprodukt, den er først og fremst en resultant av den politiske høyspenning, og det er vel ingen gitt å ha noen mening om denne i det året som kommer. Men som professor Revold fremstiller i sitt vakre freskomaleri, har håpet aldri forlatt menneskene, og med alt hva der ligger i dette vil jeg ønske alle mine medarbeidere en god jul og et godt nytt år!

troll og turbin- og skovlhjul og huldreerokk.

Av Asbjørn Aamodt.

— og jeg synes jeg ser det blinke lurt i øyekroken til trollet.

»Du kan skru på en knapp på veggen og dreie på en bryter under vinduet så får du lys i lampa og lun varme fra panelovnen, hvis det ikke er rasjoner da, og det er det jo som regel.

Forutsatt at du ikke har glemt å betale regningen fra verket, at sikringene er i orden og det ikke er strømstans, så får du altså det du dreier på knappene for.

Så tar du kanskje Asbjørnsen og Moes norske folke- og huldreeventyr fram fra hylla og morer deg over hva folk trodde på i gamle dager.

En hulder bor det jo i ethvert skapelig kvinnfolk, men troll — nei. Å jo da, trollene lever, de liker bare ikke å syne seg for vantro byfolk som går rundt og er barn av stålet og betongen og ikke vet bedre enn å studere Fantomet og følge intenst med i hva den glattbarberte apekatten Tarzan foretar seg med damene sine, når han drasser dem rundt etter håret oppe i tretoppene.

Så bestyreren og så strengt på meg der jeg satt og hørte på brøytebilen som dundret forbi gjennom snøstormen der ute.

»Bare se på Skuddshorn der borte.»

Han peker i retning av Vangsmjøsa, eller retttere der hvor den pleier å ligge, for nå ser vi bare svarte natta og endatil med snøskavler langt oppetter veggen.

»Der har å et troll ligget og dormet i noen hundre år.

Siste gang det var våkent og i godt humør, tok det en stein og kastet etter gamlekirken. For han likte ikke låten av klokka.

Det traff ikke, men steinen datt i Mjøsa og vannet steg en tre-fire meter. Det var enda under Olav den hellige.

Det sover nå, som godt er, men av og til så smelter det stygt i fjellet, og så kommer det røyk ut og da gjør trollet noe stygt som jeg ikke vil si. Det heter Skuddshorn, men rettelig burde det hete noe ganske annet.

Og tror du det er annet enn trollske det vi kaller elektrisitet? Volt og ampère. Det er bare noe vi kaller det, for å late som vi har greie på det. Strømmen er trollkraft den, noe som gubbene der oppe i fjellene morer seg med å lage til, og en turbin er ikke noe annet enn den gamle kverna som maler på havsens bunn, bare at den ene maler hestekrefter og den andre salt.

Han var taletrengt og litt morsk bestyreren i kveld, for han hadde måttet vasse langveis gjennom skauen i meterhøy snø for å finne grana som en bonde hadde felt tvers over høyspenten, så konene i bygda ikke fikk kokt maten. Ja, de som kokte på strøm da.

Jeg tenkte jeg skulle blidgjøre ham litt og spurte om å få bli med ham når han neste morgen skulle opp og olje dette trollske aggregatet sitt.

Neste dag har stormen gitt seg, og sola skinner på Skuddshorn og innover toppene i Jotunheimen, og vi kjører gjennom fagre riker de tre fire milene til vi kommer oppunder Filefjell, langt unna folkeskikken.

Her tar et enslig skispor av mot nord, og selve veien går videre alene opp mot fjellovergangen, bare den, og så telefonstolpene som spinner en tynn tråd av uhorlig prat fra Øst- til Vestland.

Det bærer mellom småbjørk og koller rett bortimot en himmelhøy ur og under den, halvt begravd av snødriver, ligger et lite hus.

Nei, ikke husmannsgården fra juleheftet, hvor grongutten er dradd til Dakota for å tjene daler til han far og ho mor, bare en firkantet betongkasse av et bygg, som ser helt uvettig ut her oppe i villmarka.

Jasså, det er altså kraftverket til bestyreren. Pent er det ikke nei, men altså et åttehundre hesters institutt for folkeopplysning.

Det innbyr forresten ikke til morsomheter huset, det blir liksom litt flaut her under bremmen av Jotunheimen og med selve Stugunøset borte i synsranden. Bestyreren låser nå opp døra, og tause kommer vi inn i et ødslig rom som ikke har det ringeste av eventyret over seg, sånn ved første blikk.

Det er så tomt og ukoselig, men det er en egen vibrasjon i atmosfæren, noe intenst, en summing av under- eller overjordiske krefter som gjør en vaksom og interessert.

Midt på gulvet står dynamoen.

Den er ikke større enn at en kan få hele greia på en passelig lastebil. Under gulvet ligger turbinen og visper åtte hundre hestekrefter opp i dynamoen som så igjen sender volt og ampère de mange milene gjennom en tråd til bygda nede i dalen.

Det er nok ikke rare greiene dette her i forhold til de svære anleggene som opererer med turbinrør som jernbanetunneller og forsyner hele landsdeler med strøm og med ledningsgater hundrevis av kilometer gjennom Norges natur.

Men det gjør sin nytte dette lille verket, og for meg blir bestyrerens ord fra i går kveld så underlig levende.

Det er eventyret dette her, trolldrover og huldre-rokk som surrer rundt og maler lys og varme for bygda der nede. Det er enda eldre enn eventyrene, det er steinalder.

Når bestyreren fyller olje i kopper og huller, så er det ikke annet enn det våre urfedre gjorde da de fylte offerblod i skåler i fjellet, for at solguden skulle velsigne dem med lys og varme.

Bestyreren utfører bare et urgammelt ritual der han står med oljekanna og ofrer til dynamoen. Bare det at han ikke behøver å slå i hjel en trelle eller to for å ta blodet av dem, men nøyer seg med fet smøreolje fra det underjordiske Amerika, eller kanskje den kommer fra et sted i nærheten av Baby-lons floder.

Jeg faller i undring over tidenes og tingenes mangfoldighet, mens offerpresten kikker på måler-tavler og prøver noen små messinghåndtak på veggen. Og maskinen summer i oljekledd utilnærmelighet. Den har det travelt, den skal surre sine sju hundre ganger rundt i minuttet, time etter time, år etter år.

Jeg prøver å dra fram fra hukommelsen og skole-fysikken restene av den engang så tvilsomme viten om spenning og strømstyrke, om volt og ampère og regnestykker på en svart og uhyggelig skole-tavle, men gir det opp og gir meg over til trolldrover og er det ikke noe som heter spekulasjoner over kosmisk dynamikk?

Dynamoen blir til slutt krystallkula som holdes opp for øynene mine så jeg kan stirre rett inn i dovregubbens hall og enda lengre enn langt.

Men selv eventyret har en slutt og bestyreren og jeg skal hjem til middag.

Vi låser igjen døra, og utenfor kikker jeg opp til skavlen mot den blå himmelen. Der skimter jeg flintskallen på trollet og jeg synes jeg ser det blinke lunt i øyekroken på gamlingen.

Han er nok i godt humør i dag, men før en vet ordet av det, kan han plutselig rugge litt på seg,

en skavl løsner et sted, braker ned gjennom liene, tar med seg en gård eller to og stenger en bygd ute fra omverdenen.

Å joda, trollene lever nok den dag i dag, bare skru på bryteren på veggen, så gir de deg en hestekraft eller to så det blir lys i værelset, og så kan du sette deg til å studere Fantomet og se Tarzan hoppe mellom grenene i palmehagen borte i Hollywood og være barn av tiden.

Og turbinen til bestyreren står der oppe i fjell-stillheten alene, i villmarka og maler videre, og trollet blunker mot sola og så smeller det litt borte i Skuddshorn og det står røyk ut av skaret.

B.T.-nytt.

Bergens Telefonkompagnis telefonanlegg ble den 1 januar 1947 overtatt av Staten. Etter forutgående langvarige forhandlinger ble som et ledd i denne transaksjon de tre firmaer Norsk Telefunk Radio A/S — nå NERA, Elektricitets-Aktieselskabet A. E. G. — nå Elektro-Generator Aksjeselskap (EGA), og Siemens Norsk A/S — nå Aksjeselskapet Proton, og dessuten en større aksjepost i Norsk Akkumulator Co. A/S overdratt til Bergens Telefonkompagni.

Noen tid senere overtok Bergens Telefonkompagni også National Industri A/S fra det amerikanske firma Westinghouse.

Det er innlysende at styret ikke var i stand til med en gang å trekke opp definitive retningslinjer for driften av disse selskaper. — Skulle selskapene drives separat eller skulle de slås sammen helt eller delvis? Etter hvert som man høstet erfaringer kom styret til det resultat at datterselskapene hver for seg burde drives så uavhengig og selvstendig som mulig og at Bergens Telefonkompagnis funksjon innskrenker seg til å være et rent investerings-selskap som følger med i datterselskapenes virksomhet, men som ikke på noen måte deltar i den daglige ledelse.

Små hverdagsepigrammer.

Livet er et regnestykke,
stundom er det spøk og lykke
gamle minner, gammel gjeld.
Livet er en karusell.
Livet det er høyst forskjellig,
stundom er det høyt og hellig,
stundom er det poesi.
for livets egen melodi.
er sammensatt — et potpourri
av det som var og det som kommer
høst og vinter, vår og sommer.
Årets gry og årets kveld —
det er livets karusell.

JULEN

1951

Så er det jul igjen, — høytiden over alle årets høytider. Midt i svarte vinteren slår julen opp døren til en verden for seg, en verden av lys, av skinnende gylne farger, med toner, enkle og kjente som griper oss mer enn det meste annet. Det er makt i julen, så pass makt at den får hele det moderne samfunn til å lystre og til å holde jul. Det er heller ingen av årets fester som har samme evne som julen til stadig å ta opp nye ting og stemme dem inn i sitt miljø, selv om det ikke er vokst fram av skikk og bruk, men innført av en forretningsverden, som har et åpent øye for den rent kommersielle side av juletrafikken. I september kom det første julehefte og fra butikkenes vinduer har det alt vært lyst for julen i noen uker. Men jul er jul og det er allikevel alltid noe hyggelig med opp-takten. Julen kommer som en lysets fest i årets mørkeste tid og forberedelser er mange. Slakt og tre er gjort ferdig, bokflommen har strømmet som vanlig og mange flittige hender har i lange tider produsert for julebordene. Det kan selvfølgelig innvendes at det materielle ved julen overdrives og vi kjenner så godt ordtaket »heldigvis er det jul bare en gang om året«. Men om gavene flommer og lommeboken og portemonøen har sin maksimale påkjenning og vel så det i julemåneden, er denne julens materialistiske side ikke minst symbolet på dens evige plass i menneskehjertene. Julen blir ikke en laget stemning, men en fornyelse av tro og håp i en verden som i dag i sannhet har behov for den.

Tiden og situasjonen ute i verden innbyr dessverre ikke til jubel. Våre gleder er blandet med frykt og julens fredsbudskap har derfor en aktuell misjon. Det vil samle oss og millioner med oss — hjemme og ute — i tanken på julens fred og i ønskene om å se den virkeliggjort. Det er eldgammel tradisjon, men i denne tid også en talende manifestasjon.

Julen samler om enkle, edle og byggende tanker. Hjemmene er hver for seg deres eksponenter, men tonene som gjenlyder i dem er enslydende og på samme bølgelengde. Fjern eller nær klinger de i en skjønn og enkel harmoni, julens glade harmoni. Vårt ønske for dem alle er at dens enkle og var-mende tale må smelte noe av isen i en kald tid og gjøre julebudskapet til en varig realitet.

()

()

()

()

()

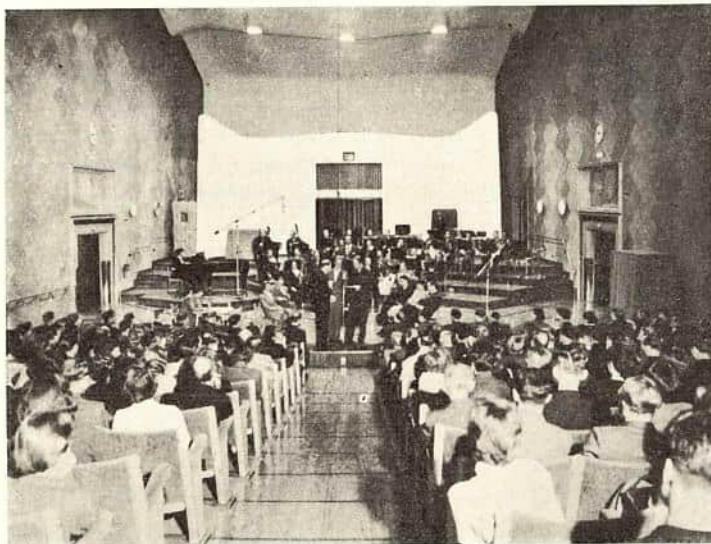

Proton og Nera

i Kringkastingens Store Studio.

KRINGKASTINGEN
ONSDAG 17. OKTOBER
1951.

20.25: Musikalsk gjettekonkurranse. Ledere: Kristian Lange og Leif Rustad. Kringkastingen-orketret. Dirigent: Øivind Bergh.

Fra Store Studio under konkurransen.

Det vakte stor sensasjon, da Sv. Dahl (R.-avdelingen) sendte ut et sirkulære om musikalsk gjettekonkurranse i Kringkastingens Store Studio onsdag den 17 oktober kl. 20,25 med deltagende lag fra A/S Nera og A/S Proton. Ved en eller annen heldig skjebne ble vårt firma det ene, da Kringkastingen rettet en henvendelse til to av byens firmaer i grammofonbransjen. Det ble rettet en oppfordring rundt om i firmaet til interesserte, som kunne ha forutsetninger for å være med i en slik gjettekonkurranse. Der meldte seg i alt 12 stykker til en uttagingskonkurranse, og de 3 beste ble:

Frk. Rose Berg (Lagerkontoret).
Sv. Dahl (R.-avdelingen).
H. Dobloug (Med.-avdelingen).

Samtidig hadde da også Nera tatt ut sitt lag, som besto av:

Frk. Schnitler.
Salgssjef Johanson.
Herr Hafsahl.

I firmaet var det mange som ønsket å være tilskuere, og der meldte seg i alt 170, av hvilke bortimot 100 fikk adgangskort gjennom loddtrekning.

Det var med en viss spenning vi imøteså dagen og derfor i god tid ruslet oppover til marmorpalasset i Suhms gate 23, hvor mange av oss kanskje for første gang satte sin fot innenfor. På adgangskortene til Kringkastingens Store Studio sto det at publikum må være på plass 10 min. før sendingen begynner. Enten det var frykten for å komme for sent — eller bare spenningen ved å skulle se det

som andre kun kan høre — så fulgte folk oppfordringen, og de fleste av oss var da også tidlig ute. Allerede før kl. 20 var de første tilskuere på plass i de behagelige stolene.

Det finnes flere teatre som vil misunne Store Studio den pene garderoben, publikum som er teaterkledd, kommer øyeblikkelig i teaterstemning. Det er kø foran speilene, kvinnene ordner med make up'en og herrene retter på slipset, før de går opp de vakre trappene til Store Studio. Hvis publikum skulle komme like tidlig i teatret som til Store Studio, ville det sikkert kjede seg en smule. Ikke slik med Kringkastingens teatersal. Den er stor, lys, og luftig, enda den er som en vanlig teatersal uten vinduer, de få gardindekte glassruter er bare kikkhull for teknikere i hemmelighetsfulle kontrollrom.

I denne teatersalen fordrev vi så tiden med å se på alt det rare. Salens underlige form, den store og bøyde »Spanske vegg« bak orkestret, mikrofonene som henger i tråd eller ytterst på store stenger, de utallige sprekke på veggene og de to store klokke med lange sekundvisere, som gjorde hurtige hopp framover. Musikerne begynner å innfinne seg, det prøveblåses og prøvestrykes, men ellers diskuterer de med hverandre og legger nesten ikke merke til at salen begynner å fylles av et publikum som legger merke til alle deres bevegelser og gjøremål. Ellers svinser to menn omkring med papirlapper i hendene og konfererer stadig. Konferansene fortsatte under sendingen, men da ble det hvisket på tilstrekkelig avstand fra mikrofonene. Den ene var K. Lange og den annen Leif Rustad,

som vi bestandig har trodd var en liten og rund mann på grunn av den snille stemmen som vi hører så ofte i Kringkastingen. Hvor stor var derfor ikke vår forbauselse, da mannen viste seg å være høy og slank og muligens virket en smule streng, enten han hadde brillene på nesen eller i hånden.

En stund før sendingen skal begynne, setter Kringkastingsorkestret i gang med en smektende melodi. Dirigenten dirigerer med flotte bevegelser — aha, er det slik Øivind Bergh ser ut, tenker vi alle sammen. Mye av gleden ved å overvære utsendelsen er jo å se hvorledes de som eier de kjente stemmene, ser ut. Ja, så klippet vi, og Leif Rustad ønsket oss velkommen og sa vi var flinke til å klappe, men han hadde ikke noe imot at vi under utsendelsen klippet enda litt høyere. Spenningen steg ettersom tiden nærmet seg, og det var da et par minutter til sendingen skulle begynne. Vi fikk det travelt med å hoste, alle så på sekundviseren, som stadig nærmet seg det kritiske punkt. Da det plutselig sa: pipp, pipp, ble det hvite lyset på de 3 små tavlene byttet ut med rødt. Øivind Bergh var på plass. Hvis vi nå hostet, ville lytterne kunne høre det helt opp til Nordkapp og kanskje enda lengre. Utsendelsen var begynt.

Øivind Berghs orkester spilte kjenningsmelodien »Life is nothing without Music« av Fred Hartley og Rustad presenterer lagene under fullt navn: fra *Proton* og *Nera* — to av byens kjente grammofonfirmaer. På hver side av mikrofonen sitter så *Nera*'s lag til høyre for oss og *Proton*'s til venstre. Deltagerne er preget av stundens alvor og en »spenningsmåler« ville sikkert gitt tydelige utslag. Reglene for gjettekonkurransen blir gitt. Det er maksimum 4 poeng hvis helt riktig svar av det lag som blir spurt. Kan laget ikke svare, får motparten lov til å besvare og kan derved oppnå 1 poeng.

Der ble stilt i alt 17 spørsmål og vi skal ta de i rekkefølge:

1. *Nera*. Johan Straus. Schatzwalzer fra Zigeunerbaronen. *Nera* 2 p. gjettet bare komponist.
2. *Proton*. Josef Strauss. Dorfschwalben aus Österreich. *Proton* 2 p. gjettet bare komponist.
3. *Nera*. Tchaikovsky-4. symfoni. *Nera* 0 p. *Proton* 1 motp.
4. *Proton*. Brahms-1. symfoni. *Proton* 4 p.
5. *Felles*. Morgenstemning fra Peer Gynt suiten av Edv. Grieg. Begge låg fikk gjette hvor lang tid orkestret hadde brukt. *Nera* gjettet 1,5 min., *Proton* 2 min. Ifølge Øyvind Berg var tiden 1 min., 46 sek. *Proton* 1 p.
6. *Nera*. Potpurri: Rienzi (Wagner), Carmen (Bizet), Orpheus i Underverden (Offenbach). *Nera* 2 p.
7. *Proton*. Potpurri: Don Juan (Mozart), Gavotte (Louis XIII), Oppfordring til dans (Weber), Du, du liegst mir an Herten, Ach du lieber Augustin. *Proton* 1 p.
8. *Nera*. Musica Prohibita, Gastaldon. *Nera* 4 p.
9. *Proton*. Tchaikovsky, De fire årstider. »Oktober«. *Proton*. 0 p. *Nera* 1 motp. kjente komponisten.
10. *Proton*. Kjenningsmelodien for Barnetimen. Skomakerdrengen fra den danske tegnefilmen »Fyrtoyet«. *Proton* 0 p.
11. *Nera*. Kjenningsmelodien for Frikvarteret. Tekst av Margrethe Munthe. »I skolegården«. *Nera* 2 p.
12. *Proton*. Kontraster. Sorte øyne, If I had a little white Guardiania. Sort og hvit. *Proton* 4 p.

13. *Nera*. Saint-Saens. »Dyrenes karneval« — Elefanten. Svendsen — Insektdans. Stort og lite. *Nera* 4 p.
14. *Proton*. Grieg fiolinsonate F-dur. *Proton* 4 p.
15. *Nera*. Sæverud. Rondo Amoroso. *Nera* 4 p.
16. *Proton*. Sinding — Gavotte. »Den jomfru gikk i valmuevang.« *Proton* 3 p. *Nera* 1 motp. for Gavotte.
17. *Nera*. Neupert. I Resignasjon. (Syng mig hjem) tekst Bjørnson. *Nera* 3 p. *Proton* 1 motp. for Bjørnson og tekst.

Stillingen ble: *Nera* 23 poeng.

Proton 21 poeng.

Så er det slutt. Vi reiser oss og rusler ned til garderoben hvor praten og diskusjonen går livlig. Konkurransen hadde vært knivskarp og avgjørelsen uvisst helt til slutt. Men som firmapatrioter var vi ikke helt fornøyd, det var et lite men og »dersom, hvis, såfremt, ifall, når, om, med mindre og uten« — så hadde en liten seir satt prikken over i'en. Det var dog ikke tvil om at våre representanter greidde brasene bra og de hadde all ære av sin debut foran mikrofonen. *Nera* fortjente full honnør for sin gode innsats — de var flinke.

Tilbake står det da å si at denne gjettekonkurranse var en stor opplevelse for oss og en overraskende flott reklame for firmaet — gratis og uventet. Gjennom eterens bølger ble våre firmanavn gjennom hallomann Leif Rustad i 40 min. gjentatt gang på gang og brakt ut til lytterne i hele Norges land.

Hallo musikkutøvere!

En høst kom det mus i kjøkkenskapet vårt. Jeg fanget i alt 4 stk. Hver gang jeg fikk has på en mus, tenkte jeg: »Hvor mange er det egentlig kommet inn i huset?«

Ja, unnskyld denne min eiendommelige ouverture, det skulle være et forsøk på å fange leserens interesse.

Musikk, hva betyr det egentlig, tenkte jeg, tok fram et leksikon og leste: Mus'ik (græ.) betyr musernes kunst, først og fremst tonekunst. Nå kommer jeg tilbake til innledningen og spør: Hvor mange »muser« er det i *Proton*? Kom fram alle sammen.

Etter den vellykte tevling i Store Studio hvor *Protons* lag var nær ved å vinne etter overbevisende inngående kjennskap til de »Store mestere« og etter den fantastiske innspilling på båndspiller (Magnetofon) av »*Protons* Disharmoniske Trio«, som for første gang ble lansert på Sportsklubbens generalforsamling, er det med sikkerhet konstatert flere som kan slutte seg til *Protons* Salongorkester.

Reklameavdelingen vil gi nærmere opplysninger.

»James«.

Det går rykter om at man i Produksjonsavdelingen har tenkt å danne et orkester. Det viser seg nemlig at flere av de ansatte trakterer forskjellige instrumenter, så nå får vi se hva det blir ut av dette ryktet.

Red.

Proton villaby blir en virkelighet.

Byggelagets formann montør E. Pedersen.

Som kort meddelt i forrige Protonavis forelå i Oslo reguleringsråds møte 4 september i år en reguleringsplan for »Hestehagan« ved Ulsrud. Planen ble godkjent og omfatter 40 stk. 2-mannsboliger for Proton Byggelag. I den anledning har undertegnede som byggelagets formann fått en masse forespørsler, og tiden skulle nå være inne for å løfte litt på sløret for vårt arbeide. I den anledning ba vi med oss Proton-Avisens fotograf til en tur på Oppsal for at vi i dette nummer kunne vise noen bilder.

Solen skinte fra klar himmel da vi dro på befaring til »Hestehagan« — vår nyervervede eiendom på 50 mål beliggende ca. 5 min. vei fra Opsal-Østensjøbanens endepunkt. Vi gikk der med den store bevissthet om at endelig var det utrolige hendt, vi satte foten på egen jord og alle formalia var brakt i orden. Det første store skritt var tatt og den store bøygen med rundgang til de forskjellige »vesener« var foreløpig overstått. Vår nyervervede eiendom består av en stor, vakker kolle med en beliggenhet som er helt dominerende i terrenget. Her står vi da i Guds frie natur oppe på toppen og ser utover. Terrenget er skogkledt og stamme

Et av de vakre partier i skogen.

ved stamme hever gran og furu sin krone mot himmelen. Det suser svakt i tretoppene, fuglene kvitrer og et lite ekorn knetter i en granlegg. Det er et herlig lite stykke norsk skog med en vidunderlig fargeprakt nå i høstsolen. Men — dessverre — det er ingen vei tilbake, også dette må vike for sivilisasjonen og boligbygg. Snart skal mineskuddene drønne og støyen av kompressor og bulldozer og livets aldri hvilende rytme også bryte seg inn i denne idyll. Da blir det noe vel urolig for våre venner fuglene og ekornene og de flytter til et roligere sted. Men — en dag hviler det vel en viss ro over »Hestehagan«, og da er våre små venner hjertelig velkommen tilbake. En forandring i utseendet har det da nok blitt, små hus ligger på rad og rekke og veier bukter seg over området, men utenom det helt nødvendige inngrep, vil vi forsøke å bevare naturen deroppe i størst mulig utstrekning.

Mot nord og syd stenger skogen delvis for videre utsyn. I vest ser vi utover Østensjøvannet og i bakgrunnen har vi Ekebergåsen med de slanke master for Kringkastingen på Lambergseter. Østensjøvannet er nå fredet og det er blitt et yndet tilholds-

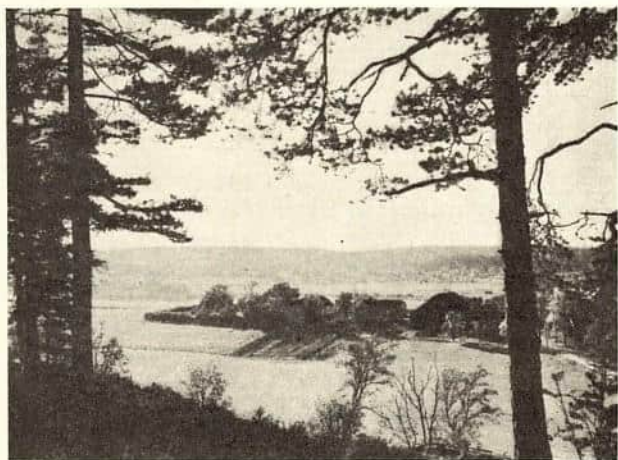

Denne kollen skal bli Proton's villaby.

En idyll som vil forsvinne.

sted for bl. a. villender. I tidligere tider var det rene jaktfeltet her om høsten og med den nåværende fredning vil bestanden øke og vi vil få dyrelivet så å si rett inn i stueveggen. Det sies også å være bra med fisk i Østensjøvannet og det arbeides med å øke bestanden. Hvem vet — kanskje vi kan komme hjem en gang imellem med en fangst og yte tilskudd til middagen. Vel, vi skal ikke vente oss for meget i den retning, men hvorom allting er så kan vi si at Østensjøvannet blir en stor naturherlighet for oss deroppe på Ulsrud. Det kan være verd også å nevne at Østensjøbanen i fremtiden skal forlenges og vil passere rett forbi vår eiendom. Mot øst ligger så hele Østmarka og vi har her anledning til alle de flotteste turer vi bare vil. Det er noe å finne for enhver. Vil vi ha oss en liten søndags formiddags spasertur, vel så har vi Østmarksetra ikke langt vekk.

En utsikt fra tomten med idylliske bondegårder og Østensjøvannet i bakgrunnen.

Etter endt befarings står vi oppe på toppen og kaster et siste blikk utover. I vest ser vi solen i et flammehav kaste sine siste stråler som gylne sverd over skog og mark. Vår herlige skog i høstens fargeprakt får et stenk av gull og er et betagende vakkert syn.

Så står det da igjen å spytte i nevene og ta fatt for alvor. Men dere som skal være med, dere vet at bak slitet venter den sanne drøm om eget hjem, drømmen om å sette foten over egen terskel. Jeg sier ingenting om at vi i styret er blitt spurt ihjel og at medlemmene syntes det gikk altfor smått. Herregud — det samme har jeg selv syntes så mangen en gang. Men nå har vi fått et fast holdepunkt og veien går framover.

Ed.

— Har De hørt meg på prekestolen, fru Johansen, spurte den nye presten.

— Nei, det har jeg ikke, for jeg hører så dårlig, svarte fru Johansen, og så la hun til: — Og det har vel Vår Herre også sin mening med.

Man kan si om Johnsson hva man vil, men han er en god diplomat. Det har lyktes ham å overbevise sin kone om at hun kommer til å se tykk ut i pels.

EGA-nytt.

Ega-Posten meddeler at EGA har blitt tildelt leveringen av det komplette likeretteranlegg for Sunndals verk. Første delen av anlegget i Sunndalsøra skal være ferdig 1 januar 1954, og det hele anlegg 1 januar 1955. Bestillingssum inklusive leveringer og montasjearbeider vil for vårt søsterselskap dreie seg om rundt kr. 15 000 000,00. Dette er EGA's største ordre hittil.

EGA har som kjent inngått lisensavtale med Westinghouse om fabrikasjon av trykkluftbrytere med tverrblåsing. Den første bryter av en serie på 10 ble i april ferdig ved fabrikken i Rosenborg-gaten. Bryteren er for 12 kV, 2000 A varig strøm, og har en garantert koplingsytelse på 1 million kVA. Det er den største bryter som er laget i Europa for en spenning av 12 kV.

Før bryteren kunne leveres til kunde, måtte den grundig prøves og da dette ikke kunne foretas i Europa, ble den i sommer sendt til høyeffekt-laboratoriet for Westinghouse i Pittsburg. Her ble brytningsevnen prøvet med 48 000 A ved 12 kV, hvilket skulle svare nøyaktig til 1 million kVA. Prøven gikk prikkfritt og ingeniører ved Westinghouse uttalte seg meget rosende om den fagmessige utførelse.

Proton og vinterolympiaden 1952.

At firmaet skal sende deltagere til vinterolympiaden for idrettskonkurranser, er selvfølgelig utelukket. Nei, vi får holde oss til Proton Sportsklubb og våre egne konkurranser. Derimot kan vi fortelle at Proton skal delta i Vinterolympiaden med følgende leveringer:

Først skal nevnes at vi skal montere og levere belyningsanlegget til Bislett Stadion. Det blir ett av de flotteste anlegg i Nord-Europa. Det skal oppsettes 20 stålrørsmaster, 30 m høye over banen. I første omgang vil det bli brukt 270 kW, som senere kan økes til 390 kW. Stillaset med lyskastere på masten kan heises ned og man slipper å klatre opp for å bytte ut lamper. Mastene kan også tas ned, omtrent som en flaggstang, når de trenger etter-syn, maling og reparasjon.

Dessuten skal vi levere og montere høyttaler-anleggene til:

Bislett Stadion.
Jordal Amfi.
Holmenkollbakken.
Rødkeiva.
Norefjelløypa.
Bobsleighbanen.

Vi skal også ha betjeningen av disse anlegg under olympiaden. Så vel radioverkstedet som produksjonsavdelingen har hatt meget å gjøre i denne forbindelse.

— Hvordan står det til, er det bra?

— Nei, men det er bedre.

— Det er jo bra når det er bedre.

— Ja, men det hadde vært bedre om det hadde vært bra.

Norsk Arbeidsgiverforenings nybygg.

Øverst: Eksterior av nybygget.

Nederst: Fra et av forhandlingsrommene.

Norsk Arbeidsgiverforenings nybygg i Kristian Augustsgate 23 er nå ferdig og er blitt en vakker tilvekst til det nye Oslo. Bygningen har fått et fornemt og representativt preg så vel i det ytre som i det indre. Bygget ble påbegynt i 1947.

Som konsulenter for de elektriske anlegg har fungert ingeniørene Nissen og von Krogh, og de elektriske installasjoner er utført av vårt firma. I 4 år har våre montører hatt arbeide på bygget. Vi skal nedenfor gi en beskrivelse av arbeidet.

Ved utførelsen av de elektriske anlegg måtte tas hensyn så vel til hva N. A. F. selv skulle disponere av lokaler som de deler av bygningen som foreløpig skulle bortleies. Ut fra denne forutsetning er det ved installasjon av det elektriske røranlegg tatt hensyn til de omgrupperinger av ledningsanlegget som blir nødvendig, når N. A. F. etter hvert skal disponere flere etasjer og enheter innen bygningen.

Sentralfordelingen for de elektriske anlegg er plassert i eget rom i kjelleren hvorfra hovedledninger er ført i kabelbroer og i sjakter opp til underfordelingssentraler og i etasjene i de to fløyer. Fordelingssentralene er av hensyn til senere utvidelser ordnet i særskilt innredede rom tilgjengelig fra korridorene.

De elektriske ledningsanlegg er i det vesentlige utført med skjulte ledninger inntrukket i innstøpte eller innmurte rør. Unntatt herfra er installasjonen i kjelleretasjen og i rom som etter forskriftene krever anleggene utført med synlige ledninger.

Ledningsanleggene for belysning er installert med henblikk på utvidelser og sammenkoblinger av enheter tilpasset det nåværende og fremtidige behov.

I trappehus og korridorer er det anvendt armatur for glødelampebelysning. Lysstoffrørbelysning er brukt i forhandlings- og konferanserom samt i de alm. kontorer. Glassmagasinet (ved arki-

tekt Jonas Hidle) og Sønnico (ved arkitekt Dahl) har komponert og levert lysarmatur for de mer representative rom.

For de tekniske anlegg, som vesentlig omfatter fyrings- og ventilasjonsanlegg og termiske anlegg, er de elektriske ledningsanlegg sentralisert for betjening fra fyrhuset. Her er installert en betjenings- og kontrolltavle hvor maskinmesteren har oversikt over hvilke deler av fyrings- og ventilasjonsanleggenes apparater, motorer og styringsorganer er i drift.

For N. A. F. er i 4. etasje innredet et serveringskjøkken med de hertil hørende termiske elektriske apparater. I de etasjer og rom som disponeres av leieboerne, vaktmester m. v. er tilsvarende elektriske anlegg installert.

Ved hovedinngangen er installert et Neon lys-skilt med initialene NAF.

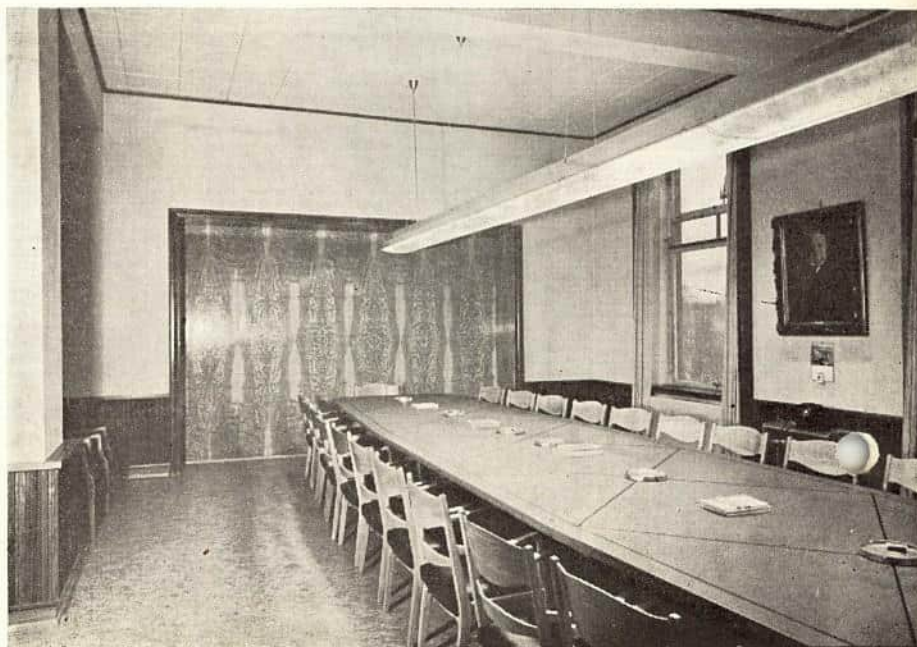
For belysning av fasaden er arrangert et spesiallysarrangement montert på mast som belyser hjørnet og de to fasader.

De elektriske anlegg er tilført strøm fra OLV's underjordiske transformatorboks på Tullinløkken.

For N. A. F. er dessuten installert lokale signalanlegg fra direktører, avdelingssjefer m. v. til spesialkontorer, opptattsignal ved adkomstdørene for disse administrasjonskontorer, sentraluranlegg med biur i kontorene og korridorene.

Som sikringsanlegg er installert et lokalt brannvarslingsanlegg for manuell betjening. Klokker er oppsatt ved dører til trappene og ved utgangene.

Vår installasjonsavdeling har hatt en meget interessant oppgave som er utført til full tilfredshet.

Litt fra produksjonsavdelingen:

Ved Produksjonsavdelingen foregår arbeidet med jevnt tempo, serien går kontinuerlig etterat det er foretatt en del forbedringer ved magnetofonen på grunnlag av de erfaringer man har vunnet i den senere tid. Ved siden av seriefabrikasjonen foregår det et intenst arbeid på laboratoriet hvor flere interessante instrumenter er under utvikling og tilrettelegges for produksjonen.

Ett av disse instrumenter er den akustiske nivåviseren som er bygget på ekko-loddprinsippet, men dette lar vi bearbeideren, den nyeste tilvekst til produksjonsavdelingen, sivilingeniør Rolf Aælsen, fortelle litt om:

Forarbeidene til produksjonen av dette instrument er nå i god gjenge. På Produksjonsavdelingen blir komponentkataloger studert og arbeidstegninger laget. Innkjøpsavdelingen jakter i mange land etter de beste og mest pålitelige komponenter som kan skaffes.

Nivåviseren bygges for installasjon i treforedlingsbedrifter og disse ligger i mange tilfelle slik til at det kan bli både dyrt og vanskelig å skaffe kvalifisert service om en eller annen av komponentene

skulle svikte, så i dette tilfelle må vi legge særlig vekt på ordtaket som sier: »A good instrument is cheaper than a service call«.

Vanligvis er nivåmåling en meget enkel sak, spesielt i en beholder med en eller annen lett-flytende væske. Men når det gjelder den måling som nivåviseren skal utføre, nemlig bestemmelse av fyllhøyden i høykonsistenstårnet i et helkontinuerlig celluloseblekeri, blir det straks verre. Massen som tårnet inneholder har en grøtaktig konsistens og har en tendens til å kline seg fast og danne skorper på alt det den kommer i berøring med. Dessuten har tårnet en kraftig sirkulasjonspumpe i bunnen som gjør at det ikke er mulig å måle nivået ved hjelp av statisk væsketrykk. Det har ikke manglet på forsøk for å løse dette måleproblem med vanlige mekaniske og pneumatiske metoder, men resultatene har ikke vært tilfredsstillende.

Den akustiske nivåviseren er utviklet ved Forsvarets Forskningsinstitutt og den umiddelbare foranledning til at arbeidet ble tatt opp var en henvendelse fra Hunsfos Fabrikker, den første bedriften i Norge som installerte helkontinuerlig blekeri.

Valget av den ganske bestemte måte som denne oppgave er løst på ble først truffet etter inngående laboratorieundersøkelser og etter forsøk under driftsforhold. En eksperimentmodell som ble bygget på grunnlag av de erfaringer man på denne måten hadde høstet, viste etter et års prøvedrift på Hunsfos at man hadde valgt riktig.

Etter inngående undersøkelser både av produksjons- og avsetningsmulighetene påtok A/S Proton seg å markedsføre instrumentet. Oppgaven ligger noe utenfor det vanlige, men Produksjonsavdelingen har jo tidligere vist at de ikke går av veien for vanskelighetene og vi er forvisset om at oppgaven vil bli løst til alles tilfredshet.

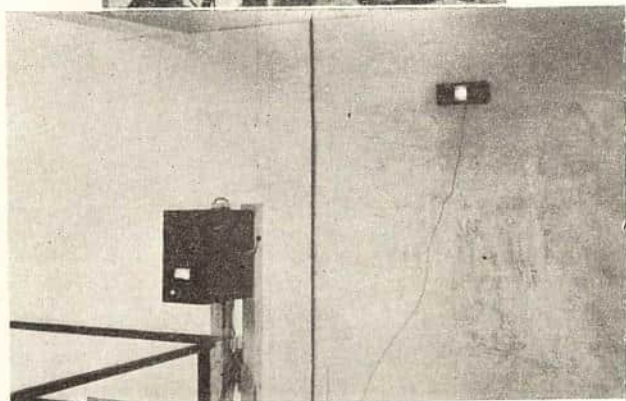
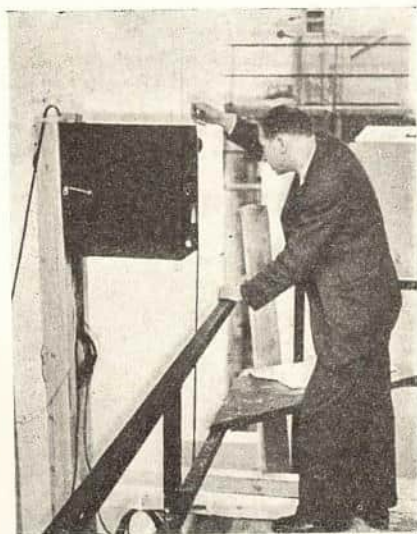
Det ligger i sakens natur at det ikke vil kunne bli noen masseproduksjon av disse instrumenter selvom de utvilsomt vil kunne finne anvendelse på mange andre steder enn i treforedlingsindustrien.

Salget organiseres i samarbeid med A.B. KAMYR som er et utviklingsselskap for de ledende skandinaviske produsenter av maskineri til treforedlingsindustrien. Vi regner med å forsyne det skandinaviske marked, men har også fått inn atskillige ordres på eksport utenfor Skandinavia.

Dessuten er forarbeidet til den nye diktermaskin kommet så langt at man regner med å få satt den i produksjon fra høsten 1952.

Det er også fabrikert en liten serie »telefonpickups«. Det er en spole som kan legges under et vanlig telefonapparat og ved hjelp av denne spole kan man da ta opp telefonsamtaler på Protons vanlige magnetofoner.

Laboratoriet har også utviklet et tilleggsapparat som vil bli fabrikert i mindre antall. Dette apparat virker således at magnetofonen kan stilles i bered-

Nivåviseren installert i Hunsfos Fabrikker.

Siemenshyttas

10-årsjubileum.

Foto fra festen.

Som kjent hadde Siemenshytta 10-årsjubileum den 19 september, og dette ble da feiret med en liten fest deroppe for ca. 50 innbudne funksjonærer. Av plasshensyn var det dessverre ikke anledning til å be flere. Deltakerne ble straks etter kontortidens slutt kjørt opp til hytta i en leiet buss. I det vidunderlige klare høstværet tok hytta seg flott ut i de vakre omgivelser. Gjestene ble vist rundt og bl. a. besøkte man den nye håndballbanen hvor gresset allerede spiret frodig. Hytta ble besiktiget innvendig som utvendig, og det falt mange lovord om den gode stand den befant seg i. I peisestuen var bordene vakkert pyntet med løv i høstens farger. Lysene ble tent og man gikk til bords hvor man ganske snart fikk opp den rette hyttestemning. Av gjester, som var til stede, var bl. a. direktør Dehli Jemtland, direktør D. Waage, direktør J. Tanager og kontorsjef K. Astrup. Vi hadde også den glede å se tidligere direktør O. Thygesen samt våre veteraner Daldorff og H. G. Hansen.

Våre egne flinke damer sørget for serveringen som besto av pølser med poteter og salat, samt øl og dram.

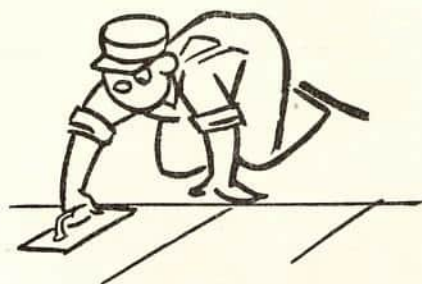
Hyttestyrets formann Aa. Gannestad holdt tale for hytta og takket direksjonen for all støtte som var blitt ydet. Direktør Dehli Jemtland nevnte i sin tale initiativtageren til hytta, direktør F. Heyerdahl (som dessverre på grunn av sykdom var forhindret fra å være til stede) og alt hans forarbeide med å løse spørsmålet. Han håpet at de ansatte fremover i ennå større utstrekning måtte få hygge og nytte av Siemenshytta. O. Eriksen ville som formann i Proton Sportsklubb få lov til å takke

skap, men at motoren som trekker lydbåndet ikke er i drift før det kommer lydimpulser inn på mikrofonen. Hvis man snakker til apparatet og ber det starte, så starter det også og kjører så lenge man holder på å snakke.

for all den bruk som medlemmene hadde gjort av hytta og fremtidig ville få gjennom de idrettsanlegg som blir der oppe.

Etter at det var spist viste Gannestad en film fra hytta under byggeperioden samt innvielsen. Filmen vakte stor begeistring, og latteren runget når kjente ansikter viste seg på lerretet. Så ble det servert kaffe og wienerbrød. Man hygget seg, praten gikk livlig og ungdommen fikk seg en svingom. Ved 22-tiden var det så oppbrudd for å nå bussen som igjen ventet på oss. Skjønt måneskinn var det mørkt som i en sekk inne i skogen, men hvor stor var ikke vår overraskelse da vandrings nedover begynte. Kulørte lykter hang som perler på en snor i trærne helt fra hytta og hele Mæhlumveien ned. Her skulle ingen behøve å gå feil. En god idé! For øvrig var hele arrangementet utmerket og vi sier: Vel blåst, Gannestad & Co.

Dagens gjettekonkurranse.

- Kan De gjette noe her i byen som forandrer ansikt sakte og sikkert?
- Er det mineralriket?
- Nei.
- Er det dyreriket?
- Ja det er dyrt, men det har allikevell ikke no med dyr å gjøre.
- Er det planteriket?
- Nei.
- Er det noe abstrakt?
- Ja, nærmest.
- Da er det boligbyggingen?
- Det er forsåvidt riktig at det har noe med bygging å gjøre men ikke av boliger.
- Gjelder det forretningsbygg?
- Ja.
- Ligger bygget i sentrum?
- Tampen brenner.
- Det er ikke ferdig?
- Nei.
- Er det noen som vet når det blir ferdig?
- Nei.
- Skyldes det mangel på penger?
- Nei.
- Er det mangel på materiell?
- Nei.
- Hva kan så grunnen være?
- Tja, vi kan si det slik at det er grunnen som har sviktet.
- Å, — da er det Protons nye utstillingslokaler.

Rover.

Venezia tur-retur for å spille bridge.

Av J. Magnussen.

Den utmerkede bridgespiller J. Magnussen (kjent fra vårt bokholderi) deltok i høst på det norske landslag om Europamesterskapet som ble arrangert i Venezia i Italia. Vi har bedt ham fortelle litt om turen og her kommer han:

Tirsdag 11 september 1951 startet Norges bridge-landslag turen til Europamesterskapet i Venezia med »Kronprins Olav« som framkomstmiddel på første etappe. Vi savnet divisjonsmusikken og de mange fotografier som pleier å møte fram, når det virkelig skal skje noe av betydning. Imidlertid var våre pårørende møtt fram på kaien, og forlangte at vi skulle kjøpe med hjem det som var å få av smykker, silke-stoffer m. m. i Italia. Etter at lommeterklærne flittig var benyttet startet ferden. Vi var 5 mann i alt som skulle vinne mesterskapet for Norge, — det var det jo ikke tvil om.

Vi plaserte oss i behagelige omgivelser ombord og begynte strakt en for oss uvanlig sparsommelighet, — skjønt prisen på drinkene var opptil 5 kroner billigere enn i Norge. Da vi kom til København hadde vi ca. 500 kroner i sparekassen. Vi tenkte jo på alle de innkjøp vi skulle gjøre i Italia.

Etter vellykket ankomst til København gikk vi over i Italiaekspresen som skulle føre oss gjennom Europa til Milano. Togreisen gikk over forventning, og vi hadde til og med matbilletter for nedturen. Danmark var uendelig flatt og i Tyskland kjørte vi om natten, men vi fikk da se en Lilleputtbro — keiser Wilhelms bro, på hvilken toget førte oss over Kielerkanalen, før vi benyttet de forøvrig førsteklases sovevogner. Turen gjennom Sveits neste dag var som å bla gjennom et fotografialbum med vakre bilder. Vi kravlet oss fram over Alpene uten å bestige de høyeste toppene. Var det en stor topp i veien kjørte vi bare inn i et hull i fjellet. Det lengste hullet kaltes St. Gothardtunnelen (18 min.) — Så gikk det jevnt sydover, og vi ventet bare på å komme til Chiasso som skulle være grensestasjonen til Italia, og hvor vi forestilte oss at italienerne sto på perrongen med vin til våre tørste struper. Men vi måtte nok ut av toget for å besørge den del av programmet.

Et par av oss besøkte en kneipe for å høre lire-prisen på en fl. Vermouth. 4 voksne mennesker forsøkte å regne ut dette for oss, men det varte og rakk og de regner sikker fremdeles. Vi måtte gå for vi hadde jo tenkt oss videre, og vi kom da til Italia også. Der var det slutt med orden i sakene, men malerisk var det å skue. Milano ble nådd uten særlige viderverdigheter bortsett fra akrobatiske forsøk på å få litt spaghetti i oss uten å bruke klypa. Fra Milano til Venezia satt vi på taket, men kom da endelig fram til våre drommers mål. Med en av de mange rutebåtene dro vi nedover hovedgaten i byen — Canal Grande. På begge sider av kanalen ruvet trange kunstneriske bygninger. Av og til fikk vi et glimt inn i det hemmelighetsfulle, da den sterke varmen gjorde at vinduer og dører til altanene sto åpne. — En gondal smøg seg av og til forbi og ga det hele et enda mer romantisk skjær. Etter hvert ble våre øyne rettet mot Lido hvor vi skulle bo, og byen med sine skjønneste silhouetter forsvandt bak oss. Hovedpulsåren for turistene og det eksklusive natteliv tonet imot oss med lys og dempet musikk. Vi kom i land på Lido, og det fargerike syn som møtte oss var fascinerende. — På begge sider av hovedgaten lå barer, dansesteder og hoteller på rad og rekke. Vi vugget oppover gaten i takt med musikken fra de mange orkestre som sendte smektende toner ut

i natten. Hele bildet var så egenartet — kunne dette være virkelighet?

Hotell »Hungaria« tok imot oss med åpne armer. Etter mer enn 2 døgns reise fikk kuffertene hvile. Etter en liten rekognoseringsstur i dette for oss uvanlige miljø, lot vi søvnen ta vare på oss. Neste dag var fri og etter noe som ble kalt frokost dro hele banden til Venezia. Vi pruttet oss fra det ene forretningsstrøk til det andre, og selv om vi ikke forårsaket direkte vareknapphet i Italia, så ble det da litt av hvert vi fikk kjøpt med oss. Nå fikk vi et innblikk i denne eiendommelige byen. Kanalene var ikke den eneste ferdselsvei. Trange smug og gater med åpne plasser i mellom gjorde at vi kunne komme overalt til fots. I smugene lå hundrevis av forretninger hvor alt mulig var til salgs. Vi så mange flotte bygninger, særlig Markusplassen med Dogepalasset og Markuskirken var imponerende. Forretningsstrøket her var imponerende i sin raffinerte eleganse.

Men lunsjen kalte på oss og vi dro tilbake til Lido. Aftenen satte oss i nærmere kontakt med skorpioner og flaggermus, — men nå skulle det spilles kort. —

Casino Municipale, hvor turneringen skulle foregå åpenbarte seg i all sin prakt for oss. Spillesalen »La Perla« var et meget tiltalende oppholdssted på grunn av sin behagelige temperatur. I dette luksuriøse bygg fantes for øvrig alt fra nattklubber til spillsaler — det hele å la Monte Carlo. Rett utenfor lå badestranden delikat og innbydende, og Adriaterhavets salte bølger ventet på oss. Turneringssalen var en Babylons forvirring. Her var arbeidsfolk, prinsesser, grever og baroner samlet til felles dyst. Men snart var vi bare bridge-spillere alle sammen. Det fengslende bridgespill smeltet alle disse forskjelligartede mennesker fra mange land sammen. Vi spilte, tenkte og snakket bridge fra 10 om morgenen til 1 om natten i 10 samfulle døgn. Borgermesteren i Venezia innbød en formiddag alle spillerne til et vermouthparty i sitt palass, hvor vi ble ønsket velkommen på diverse språk. Det ble også disponert en ettermiddag til sightseeing i lagunen. Vi var i land på en rekke små øyer, som alle hadde sine severdigheter. Spesielt godt husker vi glassblaseriene på Murano. Men tilbake til bridgen. De små pausene i spillingen ble forresten benyttet til å smake på blekksprut, snegler og forskjellige delikatesser som vi dog viste en viss respekt for. Etterpå tok vi tid til en rask dukkert før gongongen gikk.

Men pussig nok ble vi ikke Europamestere. Det var nok noen som var bedre enn oss hvor utrolig det enn høres ut. Men i spillsalene som vi også besøkte, ble vi klar over at det ikke var så lett å vinne i Italia selv med våre energiske forsøk på å sprengte banken.

Turneringen ble avsluttet med en flott bankett hvor vi arbeidet oss gjennom en milelang meny. Så kom premieutdelingen, og italienerne var ikke bare førsteklases arrangører, men også de beste bridgespillere og vant Europamesterskapet. Arrangementet kostet en sum av ¼ mil. kroner. Etterpå gikk turen til stedets nattklubb, hvor vi fikk utmerket anledning til å trække motstanderne på tærne. 1 pjoletter fikk vi for ½ kg liredler så vi nyttet høve til å bli kvitt ballasten.

Etter turneringens slutt kom vi til et kritisk punkt. Vi hadde togbilletter til Norge og ingen penger, men skulle vi dra hjem? Vi torde ikke tenke på den motagelse vi skulle få etter å ha skuffet på denne måten. Vi bestemte oss for å dra til Marokko, men så begynte det å regne så vederstyggelig at vi droppet det likevel.

Forts. side 27.

Personalia

Frk. Ella Ringi.

Vår tidligere sentralborddame frk. *Ella Ringi* døde den 7 oktober i år etter et lengere sykeleie. Hun ble ansatt i vårt firma 18 november 1912 og fortsatte uavbrudt inntil hun gikk av med pensjon i juli 1943.

De mange mennesker som hun gjennom sin lange arbeidstid hos oss kom i kontakt med, vil bevare minnet om henne som et elskelig menneske, alltid rede til å hjelpe alle og enhver. Som vår sentralborddame var frk. Ringi's stemme vel kjent, ikke bare her i byen men langt utover landet og det er millioner av samtaler som hun i årenes løp har formidlet. Hun var en enestående kontaktformidler overfor våre kunder og andre forbindelser og sant å si var vi stolte av frk. Ringi og hennes telefonservice. Det manglet ikke beviser på hennes popularitet. Det var en fornøyelse å høre hennes behagelige, elskverdige, kvikke og alltid ungdommelige stemme over telefonen. Vi husker så godt for mange år siden at direktør F. Heyerdahl på en av våre firmatilstelninger uttalte at »det var en fonetisk nytelse å høre frk. Ringi's stemme i telefonen« — og intet kunne være sannere enn det.

Det var med stor sorg vi mottok budskapet om hennes død. Hun vil i mange år fremover stå for oss som et ideal av en arbeidskamerat, aktiv, energisk og fylt av arbeidsglede og blant kolleger munter, blid og hjelpsom — et strålende menneske.

60 år

22 november 1951.
Ingeniør Cato Moer (E.avd.)

60 år.

10 desember 1951.
Monter Andreas Lindholt Eriksen (sterkstrøm).

80 år

27 desember 1951.
Pensjonist fhv. lagersjef Thor Marcellussen.

70 år.

13 desember 1951.

Pensjonist fhv. hovedbokholder H. G. Hansen.

Fraværstatistikk 1/1—30/11 1951.

Funksjonærer:

	Fraværs- dager	Drifts- dager	%
Damer <i>merk</i>	988	21 679	4,6
Herrer merk.	488	21 638	2,3
Herrer tekn.	542	23 143	2,3

17
16
18

Arbeidere:

Lager	126	10 301	1,2
Verksted	345	20 050	1,7
Sterkstrømmonterer ..	737	21 521	3,4
Svakstrømmonterer ..	172	12 797	1,3

8
15
26
100

Personalforandringer. Nyansettelser i tiden 1/9 51 — 30/11 51.

Vi ønsker velkommen!

Oslo.	Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
	Tove Aasterud	3/9	Kontorassistent	I.
	Bjørn Bergli	8/9	Visergutt	Lager
	Berit Olsen	19/9	Volontrise	Prod.
	Astri Bråthen	24/9	Yngstedame	Fakt.
	Rolf Axelsen	24/9	Ingeniør	Prod.
	Odd W. Jensen	1/10	Montør	R.
	Trond Andersen	2/10	Servise-tekniker	Med. verkst.
	Harry Arnold Jacobsen	6/10	Hjelpearbeider	Prod.
	Svein Skreppen	9/10	Kontorassistent	Lisenaktr.
	Johannes Johannsen	10/10	Bud	Post.
	Peder Frøland	12/10	Montør	Inst.
	Asbjørn Haugen	15/10	Montør	Inst.
	Erik Gusgård	20/10	Hjelpearbeider	Inst.
	Randi Holm	22/10	Stenograf	M.
	Alf Johan Johansen	24/10	Hjelpearbeider	Inst.
	Sigurd Pedersen	25/10	Hjelpearbeider	Inst.
	Gunnar Andersen	25/10	Dreier	Prod.
	Kurt Volekmar	26/10	Hjelpearbeider	Inst.
	Finn Holgersen	1/11	Bokholderiassistent	Bokh.
	Kåre Hansen	5/11	Mekaniker	Prod.
	Nils Guttorm Tomta	12/11	Hjelpearbeider	Prod.
	Willy A. Esrod	15/11	Tekniker	Inst.

60 år.

6 oktober 1951.

Fru Ingerid Pohlmann ved Proton, Skien.

60 år.

19 november 1951.

Fru Gudrun Willerud, lønningsavdelingen.

DANSK SMIL

En dame stod på sporvognen med en omfangsrik krukke. — Hva har De der? spurte konduktøren. — Honning. — Så må De nok gå i bievognen, frue.

Adresser.

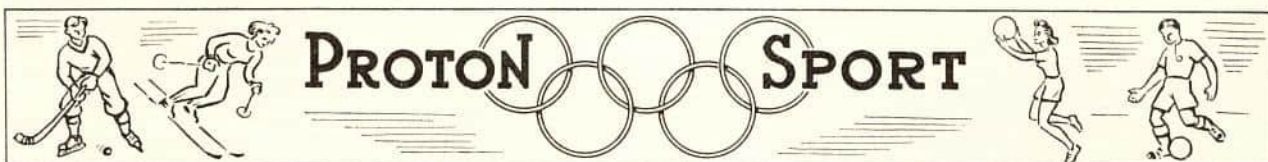
Vår postekspedisjon får fra tid til annen brev med mange rare adresser på. I årenes løp kunne det blitt en ganske morsom samling hvis man hadde gått inn for å samle dem. Her gjengir vi en av de siste:

Herrn

Direktor Jemtland
Proton Apsjes Els'Kapet

Oslo

Rosenkrantz -Gatan 11

Høstgeneralforsamlingen 1951.

Fredag den 5 oktober 1951 ble det avholdt høstgeneralforsamling for Proton Sportsklubb i »Grotten« restaurant.

Formannen, Odd Eriksen, ønsket medlemmene velkommen. Dagsorden ble deretter opplest og vedtatt. Det eneste av dagsordenens punkter hvor noen av medlemmene hadde noen innsigelser av nevneverdig betydning å gjøre, var i forbindelse med regnskapet. Etter en redegjørelse av formannen gikk imidlertid også dette punkt glatt gjennom.

Under punkt 5 var det kommet forslag fra nåværende formann Tore Berg, om opprettelse av en bordtennis-gruppe i sportsklubben. Da styret ikke kunne se seg i stand til å belaste budsjettet med en ytterligere gruppe, hadde dette anbefalt at forslaget ikke ble godtatt. Imidlertid var det stemning for at vi på et senere tidspunkt burde komme tilbake til denne sak, og den vil bli tatt opp på en senere generalforsamling.

Deretter gikk man over til valg på nytt styre. Valgkomiteen hadde ikke funnet noen villig kandidat til formannsjobben. Flere av de tilstedeværende ble spurt, men var ikke villig. Etter gjentatt oppfordring erklærte Tore Berg seg villig til å ta formannsjobben.

Formann: *Tore Berg.*

Sekretær: *Brita Gulbrandsen.*

Kasserer: *Kolbjørn Fladberg.*

Oppmann i friidrett: *Rolf Schröder.*

Hjelper: *Rolf Berntsen.*

Ulf Wenguard.

Fotballoppmann: *Edon Nilsen.*

Hjelper: *Nordahl.*

Odd Torpen.

Erik Nordberg.

Skyteoppmann: *A. Wiger.*

Hjelper: *Engbretsen.*

Ryen.

Tennisoppmann: *Sossen Andersen.*

Håndballoppmann: *Thor Storeby.*

Hjelper: *Hallingby.*

Klevjer.

Inger Olsen.

Valgkomité, formann: *O. Eriksen.*

O. Mathisen.

E. Nordberg.

Varamenn for styret: *B. Skodbo.*

E. Lower Hansen.

Møtet ble avsluttet med kameratslig samvær og dans.

Oversikt.

Det er vanlig at man ved årets slutt stanser opp et øyeblikk og kaster et blikk tilbake på de resultatene en har oppnådd i det året som har gått.

Når en skal se på de resultater som Proton Sportsklubb har oppnådd, vil en se at resultatene er meget ulikt fordelt på de forskjellige idrettsgrener, så vel kvalitativt som kvantitativt. Det springer en straks i øynene at grupper som fotball og friidrett ikke har samlet særlig interesse, mens derimot håndballgruppen har hatt en god sesong, med tilfredsstillende deltagelse og bemerkelsesverdige resultater. Interessen for tennis er også merkbart stigende. Det eiendommelige er, at det ikke er en enda større deltagelse i denne idrettsgren enn tilfellet er. Det er, så vidt oss bekjent, ingen måte en rimeligere kan delta i denne herlige idrett, enn i Proton Sportsklubb. De mange fordeler en kan oppnå ved å spille tennis i vår klubb vil vår tennis-oppmann sikkert med glede orientere alle interesserte om.

Nedenfor vil oppmennene for de forskjellige grupper gjøre nærmere rede for arbeidet og konkurransene i det året som er gått.

Fotballgruppen.

Det er vel i grunnen bare den årlige turnering i fotball mellom bedriftene NERA, DELTA, EGA og PROTON som har krav på nevneverdig interesse, når vi i år skal berette om det som er gjort innen fotballgruppen. Om vår innsats i denne turnering og om resultatet kan det kanskje sies meget, men det endrer jo ingenting. Vi havnet på siste plass. Ved overenskomst med EGA har vi fått tildelt et poeng, slik at vi deler sisteplassen med denne klubb. Men det er jo hovedsaken å delta. Kan en vinne i tillegg er selvfølgelig det det beste. Greier vi således også neste år å stille lag er det bra. Skulle vi gå hen å avansere er det ypperlig. For det tilfelle at vi skulle vinne turneringen mangler jeg i farten det adekvate uttrykk.

Oppmannen.

Tennisgruppen.

Tennisgruppen hadde i år 21 betalende medlemmer, hvorav 10 damer og 11 herrer. Vi disponerte Hjortnes tennisbane mandag og onsdag fra kl. 16 til kl. 21 og bane 3 på Voldsløkka fredag fra kl. 16 til kl. 19.

Banedeckket på Hjortnes var meget dårlig og særlig på nordre halvdel hadde vannet lett for å bli liggende i pytter. Med den regnfulle sommer vi hadde i år ble det derfor svært mange spilletimer som ikke kunne benyttes.

Banen på Voldsløkka som er kommunal var derimot utmerket og her ble timene atskillig bedre utnyttet.

Som et eksperiment unnlot vi i år å sette opp timeplan for deltakerne. Disse ble i stedet oppfordret til å melde fra til oppmannen eller medhjelper hver gang de ønsket å spille. Systemet viste seg å passe utmerket og det bør bibeholdes iallfall så lenge frammøtet er så varierende som nå.

Klubbmesterskapet som ble avholdt i september ga følgende resultat:

Damer:

Sossen Andersen—Turi Lindemann 6-2 6-3
Klubbmester: Sossen Andersen.

Herrer:

1. runde:

E. Jacobsen—O. Mathiesen 6-2 8-6
H. Dobloug—B. Dahlberg 6-2 6-3
A. Svendsen—K. Fladberg 6-0 6-0
T. Berg—P. Haaland 6-1 6-0

Semifinale:

A. Svendsen—E. Jacobsen 6-0 6-1
T. Berg—H. Dobloug 6-1 6-0

Finale:

T. Berg—A. Svendsen 6-2 6-2

Klubbmester: Tore Berg.

B. Dahlberg.

Handballgruppen.

Håndballgruppen har også i år arbeidet meget godt, og interessen har vært upåklagelig. I første halvdel av seriekampene gjorde dame- og herrelagene en så god innsats at stillingen for damene var:

IBM 14 poeng
Freia 11
Proton 8

og for herrenes vedkommende:

Neto's I lag 11
Proton 10
Sporveien 9

Av dette framgår at konkurransen er knivskarp, men vi så høstsesongen allikevel beroligende imøte.

Dessverre har ikke resultatene i sluttspurtene vært så opplyttende som vi skulle ønske, spesielt for herrenes vedkommende, men vi får skyld på for lite trening.

Vi kan allikevel slå fast at rent poengmessig så har hverken dame- eller herrelaget kommet så høyt noen gang som i denne sesong og vi tar dette som tegn på stadig framgang.

Håndballgruppen har i september hatt besøk av sin danske forbindelse Nordisk Kabel og Traadfabrik. Kampene ble spilt i forbindelse med Oslo Sporveiers Jubileums-turnering på Dahlenengen Idrettsplass.

Damekampen NKI—Proton endte med 1-0 seier for danskene og disse gikk helt til finalen hvor de tapte 2-0 for Oslo Telefonanlegg.

Herrekampen endte 4-3 for danskene etter en forholdsvis jevn kamp. Også de danske herrer kom til finalen, og slo her Neto's II lag med 6-3. De fikk overlevert en stor pokal som de hadde all ære av.

Det øvrige program var:

Middag på Holmenkollen sportsrestaurant, Sightseeingtur til Sundvollen, og besøk til Holmenkollbakken og Vigelandsanlegget. Hjemreisen fant sted den 4. september.

Når arrangementet gikk så bra som det gikk, skyldes dette for en stor del den økonomiske støtte, som vi fikk av firmaet og av Alv Strengehagen.

Vi står nå foran innendørs-sesongen og jeg håper at så mange som mulig benytter anledningen til å være med på vår innendørstrening.

E. Jacobsen.

Skyttergruppen.

Protons skyttergruppe hadde sommeren 1951 skyteøvelse og konkurranse på Oslo Østre skyttelags bane ved Østreheim. Vi hadde torsdagene til disposisjon, men det var svært få som benyttet disse kveldene til øvelse. Det var også meget regn på disse dagene, så det var

grunnen til at det ble så liten tilslutning da. Det ble ikke skutt så meget at geværene ble ordentlig innskutt til konkurransen begynte. Klubbmesterskapet ble henlagt til torsdag 6. september kl. 17.00. Her ble tilslutningen god. Det møtte fram 30 deltakere. Alle skulle skyte 10 skudd + 3 prøveskudd, så her måtte det settes fart på skulle vi klare å bli ferdig til mørket falt på. Det gikk ganske bra. Det skjøt 4 mann i hver pulje. Da den siste puljen var framme var det nok i mørkeste laget, men de traff da skiven. Men tidligere var det flere som ikke fikk kulene til å gå der de ville ha dem. Her så det ut som det var vanskelig å finne skiven. Det var ikke vanskelig å se at flere manglet trening og det var flere som ikke hadde tatt i gevær med diopersikte før. Så det hadde sikkert løst seg å tatt en tur opp på disse øvelseskveldene en eller par ganger. Alle geværene gikk heller ikke like godt, så det var ikke å vente at alle skulle få samme resultat. Resultatene av konkurransen blir ikke gjengitt her da det allerede har stått i Proton-Avisen, og ved oppslag. National Industri's sportsklubb Delta har mange som er interessert i skyting. De ville svært gjerne konkurrere med oss, men dette kom på tale litt sent i år, men kan kanskje bli aktuelt til neste år.

R. Bohler.

Innendørs håndballturnering.

Håndballgruppen i Proton arrangerte lørdag den 24. november en turnering i Bygdøhus, for å få litt trening. Vi hadde innbudt herrelagene til E. B. og Oslo Sporveier, samt Neto's damelag. Proton stilte med et damelag og to herrelag.

Proton's B lag skulle møte E. B. i første kamp. Det var første gang vi prøvet to lag, så vi var litt skeptiske for kampen. Det var derfor en gledelig overraskelse å se at laget viste mye bra håndball, og ikke tapte mer enn 6-2, hvilket var et godt resultat mot E. B.'s beste lag.

Oslo Sporveier regnes for et av byens beste lag, så vårt A lag hadde nok å gjøre i neste kamp. Denne kampen ble spilt i meget større tempo, og ble derfor mere spennende enn den første.

Etter to hektiske omganger var stillingen 2-2, og det skulle trekkes om finaleretten. I stedet for vanlig trekning ble vi enig med Sporveien om å lage en konkurranse med tre straffekast hver, hvor flest mål skulle avgjøre retten til finalen. Vi hadde de beste skytterne og vant med 1 mål.

I pausen for finalene hadde Neto og Proton damelag en morsom kamp. Damene våre hadde likesom herrene bare 7 spillere, og ingen innbyttere. Det ble mye slit, men resultatet var bra. Stillingen var 2-2 til like for slutt, da Neto fikk seiersmålet.

Så var det finalene igjen.

Proton B og Oslo Sporveier spilte først, og vårt B lag spilte ennå bedre enn mot E. B. De tapte 4-2, og det skyldes meget vår nye målmann T. Berg at ikke tapet ble større. Han var helt fenomenal.

Vårt A lag spilte så kveldens beste kamp i finalen mot E. B. og vant 3-2. Hele laget spilte meget godt, og seieren var helt fortjent.

Etter denne styrkeprøven lørdag, kan vi se lyst på framtiden i håndballgruppen. Vi har mange nye spillere med, og med 6-8 til på treningen kan vi stille to lag neste sesong.

Vi vil gjerne minne om treningen i Uranienborg skole kl. 17.30 og 18.30.

T. Storby.

Fotball-laget «Arcadia» i Sor-Afrika har gjort det heller dårlig i ligaserien denne sesongen. Etter tre svære tap etter hverandre, fant spillerne ut at de måtte ha høyere makter til hjelp. De kalte til seg indiske trollmenn, brønte røkelse i avkleddingsrommet før matchen, mumlet abrakadabra og sang alle slags hymner til alle slags guder. Resultat: «Arcadia» — et mål. Motstanderne — seks!

Hallo bandykjemper!

Nå ligger isen på vannene og skøytene er for lengst tatt fram, rustne og sløve etter fjorårets dyst.

Bandylaget i Sportsklubben må spille i 2nen divisjon. Men med det spillemateriell klubben rår over er det helt klart at vi hører hjemme blant »de store gutta«. Det viste seg nemlig i siste sesong at vi ved flere kamper sto fullt på høyde med lag fra 1ste divisjon. Dessverre møtte ikke alle spillere opp til avtalt tid og laget spilte således med redusert styrke. Resultatene ble deretter.

Sportsklubben fikk av firmaet penger til innkjøp av bandyutstyr slik at vi nå står godt rustet for å spille oss opp i 1ste divisjon.

Innendørstreningen foregår hver mandag fra klokken 18,30 i Uranienborg skole.

Møt fram.

OALJ.

Forkjølelse kan komme av bekymring og sinnsbevegelse.

Nesetemperaturen blir nedsatt, og antistoffslimet virker ikke som det skal.

Sinnsbevegelse kan fremme forkjølelser. En rekke forsøk har godtgjort at mennesker som på alle måter har sikret seg mot forkjølelse og har unngått å utsette seg for smitte, likevel er blitt mottakelig for snue og hoste på grunn av sine bekymringer. — Man har også ved eksperimenter fått klarlagt den rent fysiologiske årsaken til dette.

Inngangsporten for forkjølelssmitta er luftveiene, og nesa er så sinnrikt innrettet at den under normale forhold hjelper til å holde infeksjoner ute fra organismen. Overalt i nesa, lungene og i bihulene fins et tynt slimlag som inneholder antistoffer mot smittekim, og støv og fremmedlegemer blir feid ut ved hjelp av fine flimrehår. Men ved avkjøling blir disse hårenes aktivitet nedsatt.

For at alt i luftveiene skal funksjonere på den mest hensiktsmessige måten, er det også nødvendig at blodtilstrømningen blir nøyaktig regulert. Dette besørger av to slags nerver, som kontrollerer blodkarene og deres størrelse. Den ene sorten fremmer blodtilstrømningen til de små blodkarene i nesens slimhinne, slik at nesetemperaturen stiger. Den andre sorten får blodkarene til å trekke seg sammen, så blodstrømmen og temperaturen reduseres. Ved kulde, uhensiktsmessig kost osv. påvirkes disse forhold, nesetemperaturen blir nedsatt og flimrehårene med antistoffslimet kommer i nedsatt aktivitet.

Blodtilstrømningen endres imidlertid også når vi er i sinnsbevegelse. Amerikanske eksperimenter viser at når vi er ute av åndelig likevekt, blir det uorden i nervernes regulering av blodstrømmen til nesa, og smittestoff som ellers ikke ville føre til forkjølelse, får nå rik anledning til å gjøre skade.

Man har også eksempler på at en mann som mistet sitt arbeid og hadde store bekymringer for familiens framtid, ble angrepet av en kronisk forkjølelse, som først fortok seg da han fikk arbeidet sitt igjen. Kjærlighetssorg får ikke bare tårer, men også nesa til å renne. Engstelse og bekymring spiller påviselig en rolle for forkjølelse, sier de amerikanske forskere dr. Spiesmann og dr. Arnold, som har gjort disse forsøkene.

Naturligvis er det noe godt i hver kvinne. Tenk bare på fruene i Chicago, som skjøt sin mann med pil og bue — fordi hun ikke hadde hjerte til å vekke barna.

Firmanytt.

Dag S. Anderssen er nå ansatt som reisende i vår R.-avdeling og har dermed opphørt med sitt vanlige faste kontorarbeide i denne avdeling.

Birger Olsen er gått over fra lisenskontoret og blitt leder av vår postekspedisjon.

Tekniker *Nils Midtun* har sluttet på installasjonsavdelingen og emigrerte den 6 oktober til Kanada.

Per Nordli har blitt assisterende reisende på S.-avdelingen.

Med.-avdelingen har flyttet til 5te etasje forgård og svakstrømsavdelingen har blitt samlet på et gulv, nemlig 4de etasje forgård.

Professor *Axel Revold* har malt et freskomaleri på den ene veggen i 1ste etasje i de nye utstillingslokaler. Freskomaleriet dekker en veggflate på ca. 30 m².

Visste de at

Sivilingeniør *Ø. J. Aksnes* (E.avd.) er viseformann i Norges Akademikersamband.

Det »non exclusive« representasjonsforhold mellom The British Thomson-Houston Export Co. Ltd., England og A/S Proton etter vennskapelig overenskomst er opphørt. Grunnen hertil er at British Thomson-Houston nå ønsket et eksklusivt representasjonsforhold. Som firmaets agent er ansatt firmaet Henning Astrup & Co., Oslo, men vi har dog fortsatt representasjonen for BTH når det gjelder kinoutstyr.

Proton Montørklubb.

På høstgeneralforsamlingen den 2 november ble følgende valgt som tillitsmenn i svakstrømgruppen av Proton Montørklubb:

Formann: *Kåre Ihlen Jensen* (tlf. 422719).

Viseformann: *Henrik Krogh*.

Sekretær: *Kåre Andersen*.

Underkasserer og 1ste varamann: *Oddvar Hansen*.

Underkasserer for radioverkstedet og 2nen varamann: *Natvig-Sandstad*.

Hvem har «Familieboken» i sitt bibliotek?

Vi søker etter en opplysning i »Familieboken« men dette verk er dessverre utsolgt hos bokhandlerne. Det er det bind som omfatter bokstav M vi er på jakt etter. Hvem kan hjelpe oss?

Henvendelse Reklameavdelingen.

Proton Magnetofon i retten.

Magnetofonen i bruk under rettsforhandlingene.

Som en kurositet kan nevnes at under Hanssen Hassing-saken i Oslo var 2 lydbåndopptakere installert i rettsalen. Da det er første gang i historien her hjemme at private har benyttet lydbåndapparater under egen rettsak, vakte dette spørsmål stor oppsikt og ble livlig kommentert i dagspressen. De fleste aviser var av den mening at eventuelle vitner under sin forklaring vil komme til å føle seg nervøs og oppskakete foran en mikrofon ved bevisstheten om at det som ble sagt ville bli opptatt på lydbånd og utnyttet av en av partene.

Da det ikke finnes instruks for privates adgang til å bruke lydbånd o. l. under rettsaker, har lagmann Aasgaard sendt en henvendelse til Justisdepartementet om å få nærmere retningslinjer for bruk av mekaniske midler i rettsalen. I straffeprosessloven er det bestemt at Kongen kan gi nærmere regler på dette område. Det vil bli interessant å se hvilken avgjørelse som blir tatt.

I Hanssen Hassing-saken har tiltalte fått rettens tillatelse til å benytte lydbåndapparat, men lydbåndene blir å oppbevare av retten til saken er ferdigbehandlet.

Det kan nevnes at det ene apparat var utlånt av et firma her i byen, men ble hentet tilbake da det var utleidd på andre premisser. Opptageren som ble benyttet og som var av vårt fabrikkat, ble utlånt av en av Hanssen Hassings venner.

Siemenshytta under Olympiaden.

I Olympiakene ønsker firmaet's direksjon å disponere hytta. Den vil derfor være stengt for medlemmene i denne tiden.

Hyttestyret.

Vi synes ikke om å rose, og vi roser aldri noen uten av egeninteresse. Ros vil si en behendig skjult og fin smiger, som på forskjellig vis tilfredsstiller både den som gir den og den som får den: den siste oppfatter den som en velfortjent belønning, den første gir den for at man skal legge merke til hans rettferdighet og klarsyn.

La Rochefoucauld.

Feil blir begått av ungdommen. Hos alderdommen heter de bare dumheter.

Charles G. Norris.

**Den må tidlig krøkes
som »skjegg« skal få.**

»Far sier at Sirama slipeapparat for barberblader er fine saker og jeg synes det er veldig gøy å trekke denne snoren fram og tilbake. Men *hvorfor* får ikke jeg noen barberblad til å prøve med?»

Motor-reklame anno 1923.

I en publikasjon utgitt av Norsk Elektrisitetsverkers Forening finner vi følgende annonse for motorer:

Motor, motor, alle varer
lager vi som norske karer.

Landbruksmotoren høiest staar
den findes bør paa hver en gaard.

Prøv vor motor og du finder
at den første prisen vinder.

Spør ei konkurrent men kjøper
og du straks til os da løper.

Kjøp ei utenlandske skrap
det for landet kun blir tap.

Vi leverer prompt fra lager
små som rigtig store sager.

BERGENSAVDELINGEN

ønsker de øvrige avdelinger innen firmaet

EN GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR

AKSJESELSKAPET
PROTON
BERGEN

TRONDHEIM

P/T—årsrevy 1951.

Selv om Selbusjøen synker foruroligende, og trusselen om natt- og dagutkobling henger over våre hoder i Trondheim og omegn, har virksomheten ved P/T hatt en tydelig tendens til å øke. Nettopp vanskeligheten med å skaffe nok strøm i det nordlige Norge i den senere tid har bevirket at det har kommet mer fart i kraftutbyggingen og den dermed økende etterspørsel etter ytelser av alle slag innen vår bransje har blant annet også kommet oss til gode.

Med Nord-Norge-planen som er i emning og andre større tiltak som allerede er satt ut i livet, som Norsk Jernverk, Aluminiumsverket på Sundalsøra, Norsk Hydros anlegg i Glomfjord, gjenreisningen av Sydvaranger Gruber etc., ser det ut til at vi vil komme til å holde det gående ennå en stund. Når 1951 nå snart hører fortiden til, kunne det være av interesse å få en liten orientering om hva som er skjedd i året ved de forskjellige avdelinger.

Vi begynner med avd. T og M og ber overingeniør Lie gi en liten orientering:

Året har for svakstrømsavdelingens vedkommende budt på atskillige oppgaver, hvorav noen har vært av ganske ny karakter i hvert fall for vårt distrikt.

For Orkdal Sjukehus har vi fått bestilling på samtlige svakstrømsanlegg, inklusive et ganske stort automatisk telefonanlegg.

For Opdøl Sykehus i Hjelset har vi også fått bestilling på et Neha-anlegg.

Bangdalsbruget, Bangsund, har også modernisert bedriften sin med et automatisk hustelefonanlegg som har «utløpere» til dels langt opp i marken.

Trondheim har gjennom mange år vært plaget av en sur, illeluktende røk fra Renholdsverkets søppelforbrenning. Nå får Trondheim Skandinavians mest moderne søppelforbrenningsanlegg, idet forbrenningsprosessen skal få litt «stonad» utenfra gjennom atskillige kilowatt, og forbrenningsluften blir det også stelt pent med, så den kommer forvarmet til prosessen, og det skal heretter bli slutt med det kvalme røkteppe over byen under vinterens sydostvind. Kontrollanlegget for forbrenningen skal vi levere.

Til Hylla kalkverk leverer vi forbrenningskontrollanlegg ved kalkovnen. Det er også en ny type leveranse i vår avdeling.

For militære anlegg i og omkring Trondheim har vi fått anledning til å levere endel brannmeldeanlegg.

Atomalderen har gjort sitt beskjedne inntog også blant oss. Vi har hatt en liten leveranse sink-

isotoper, og den Geologiske avdeling på Høgskolen har rustet seg med en Geiger-Müller teller fra oss. Det fortelles at amerikanerne nå kjører med Geiger-Müller-tellere på alle tog på kryss og tvers gjennom Amerika, og at de kontrollerer drikkevannet i sjøer, elver, tjern og brønner. Men vi er ikke snauere i Trondheim heller. Jeg har drevet slike målinger i 2 år, men det kan bli en historie for et senere nummer.

Det tegner da også til at det nye året skal by på en del arbeide for oss.

*

At filmen for tiden vinner større og større innpass får vi et inntrykk av når vi slår av en prat med avdelingssjef Eriksen akkurat i det han står i ferd med å foreta en 4—5 ukers tur til Nord-Norge like under jul. Han forteller:

1951 har vært et livlig år når det gjelder kino-maskiner. Av større 35 mm stasjonære anlegg har vi levert av Micron XX ett til Vardø, ett til Røros og ett til Beitstad og av RCA ett til Tromsø, ett til Bodø og to til Verdensteatret i Trondheim. På sistnevnte sted har vi dessuten levert en 16 mm RCA stasjonær maskin. Ellers har det vært en lang rekke leveranser av transportable 16 mm maskiner.

Magnetofonen som kom på markedet betegner jo litt av en milepel i avdelingens historie, kanskje nettopp fordi vi er produsent selv, og det har ikke vært noe vanskelig å få avsatt det som hittil har kommet av disse. Særlig har vi inntrykk av at den transportable modellen er etterspurt.

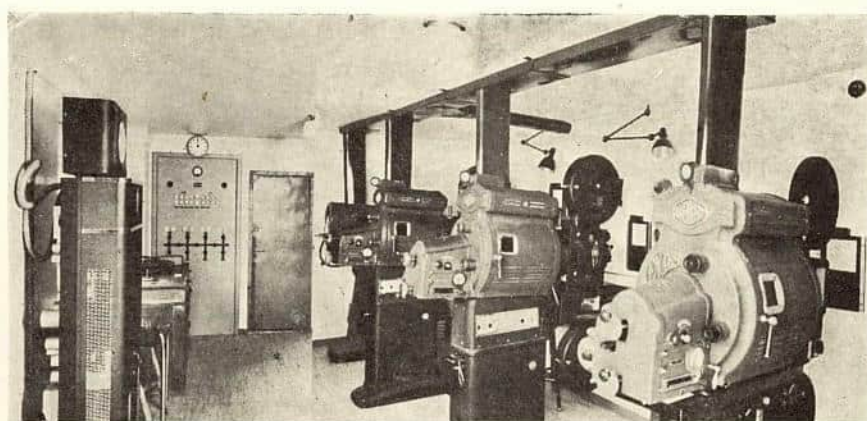
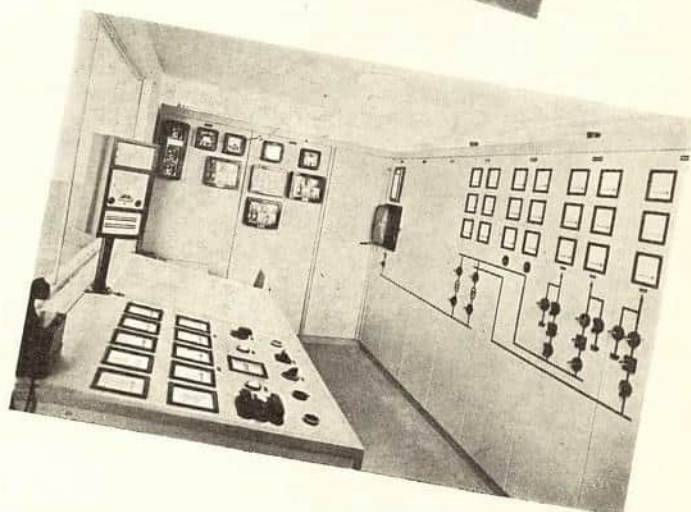
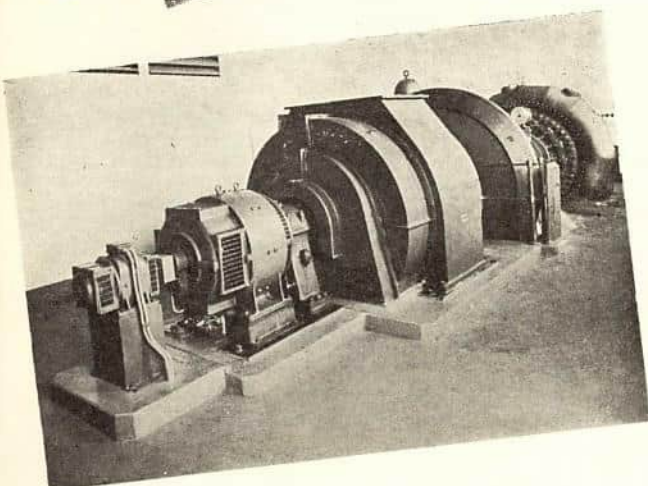
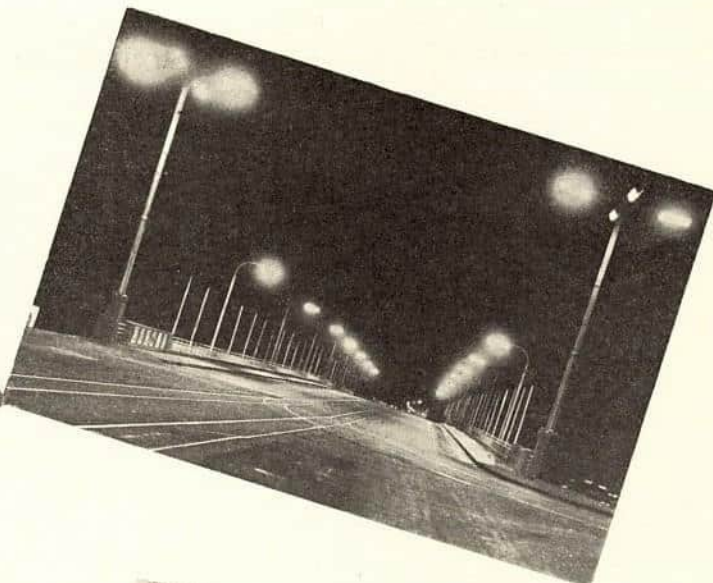
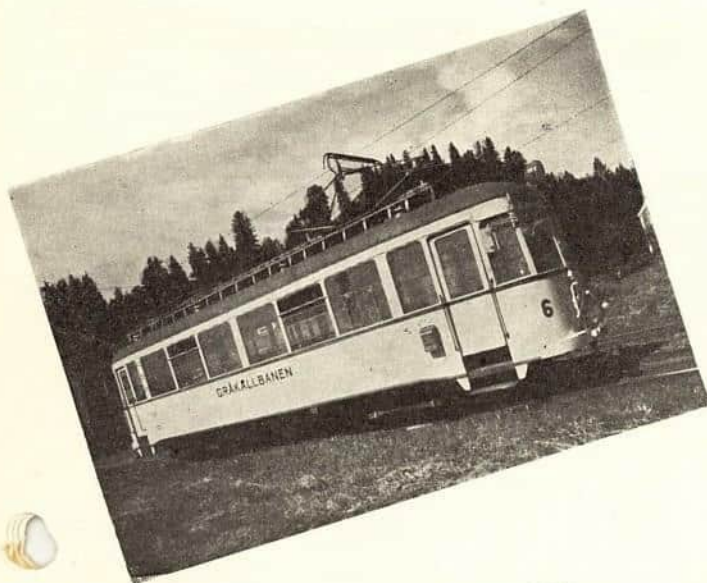
*

Fra Avd. I og B kan ingeniør Nordmark fortelle at Proton har levert og satt i drift motorutrustning fra S.S.W til A/S Gråkalbanen. Dessuten har vi hatt utrustning (apparat-anlegg) og igangkjøring av kraftstasjon for Statlandsbruket. Sjelden leveranse: Vi har levert en sats, og har en sats under arbeide av en selvkonstruert reaktansspole, 3,3 kV, 500 A, 0,16 Ohm, kortslutningsstrøm 12 100 amp.

For A/S Sydvaranger har vi levert en rekke tavler og stativer for høyspentanlegget. For å spare tid på montasjestedet benyttes ferdiglagde jernkonstruksjoner i stedet for støpte selvegger i 3 og 20 kV anlegget. Jernverket har også store bestillinger inne på diverse tavlearrangement, men levering av disse vil først begynne neste år.

Glatt-salget har vært bra i året som gikk, og vaskemaskinene ser ut til å være meget populære, da vi har solgt ca. 1000 enfasemotorer siden i mai måned.

FRA PROTON, TRONDHEIM I 1951

Overst til venstre: Siste tilvekst til Gråkallbanen. Til høyre: Elgeseter bru opplyst av lysstoffrør. Det første anlegg i sitt slag her i landet.

I midten til venstre: Generator 3200 kVA i Oppdal Elektrisitetsverk. Til høyre: Kontrollrom samme sted. Tavlene er bygget av vårt verksted.

Nederst: Interior fra maskinrommet i Verdensteateret med 3 stk. RCA filmmaskiner.

For øvrig har vi inntrykk av at industrien stort sett har planer om utvidelse overalt i distriktet, da vi har fått en rekke forespørsler om større leveranser, og da kanskje særlig for grubenes vedkommende.

Etter krigen har det vært en veldig ekspansjon i kraftutbyggingen nord for Dovre, forteller ingeniør Bottheim som i dag stiller med avd. E. Dette har også vært merkbart hos oss. Av de anlegg vi har satt i drift i året som gikk, vil vi fremheve Festa kraftstasjon i Oppdal (som vi viser noen bilder fra). Vi er ferdig med første utbyggingstrinn på en maskin. Når neste utbyggingstrinn kommer, vil blindskjemet på tavlen ta seg bedre ut. Videre har vi satt i gang et par kraftstasjoner i Nord-Norge, en på Volda og en i Selbu. Ellers holder vi på å arbeide med Kuråsøssens kraftstasjon på Røros, Lyngen kraftstasjon i Troms, Osen og Roan i Trøndelag og Stranda på Sunnmøre. Til dette kommer en del transformatorstasjoner og kiosker. Den største vanskelighet vi har å arbeide med, er mangelen på spesialutdannede høyspentmonter. Vi prøver å hjelpe det vi kan med grundige tegninger, og hittil har vi heldigvis fått det til å bli ganske bra.

Ingeniør Hoeg kan berette: Ved installasjonsavdelingen har også aktiviteten vært usedvanlig livlig siste år. Før i tiden hadde vi sesonger med relativt liten virksomhet, men nå er det fullt opp å gjøre året rundt.

Et oppdrag som det knytter seg særlig forventninger til er lysinstallasjonen for Elgeseter bru. Her er det visstnok for første gang her i landet forsøkt med lysstoffrør til utvendig bruk. En er spent på hvordan anlegget vil klare de laveste vintertemperaturer, rørene er garantert til -20°C , og dette svarer omtrent til det vi kan regne med å prestere av kuldegrader her i Trondheim.

Ellers har det gledet oss at det gikk så fint med den 100 tons kranen på Marienborg (se omtale annet sted i avisen).

På neon-reklamens område har virksomheten ikke vært så omfattende siste år som året før. Årsaken til dette er så vel de nye skattebestemmelser med hensyn til avskrivningsmuligheter for slike anlegg og delvis strømvanskelighetene. Folk anskaffer stadig slike anlegg når de ikke får anvende reklamen.

Ellers er vi sterkt engasjert i installasjonsarbeider for industrien, hvor flere større foretagender i det siste har lagt om installasjonen med henblikk på overgang fra 150 til 220 volt.

Et stort tap for avdelingen er det at formann Ole Lomundal slutter i firmaet etter vel 11 års aktiv tjeneste den 1 januar 1952.

Denne orientering omfatter en del av vår virksomhet. Det er jo også noe som heter Med-avdeling, verksted, svakstrømsinstallasjonsavdeling, salgsavdeling og merkantil avdeling. Det vil imidlertid falle for langt å ta med alt her. Ved neste årsskifte får vi kanskje avlegge disse avdelinger et besøk.

Årsmøte i Protonlaget, Trondheim.

Torsdag, den 23 november holdt Protonlaget sitt årsmøte tradisjonen tro på Hotell Astoria. Ca. 60 av lagets 110 medlemmer var møtt fram da formannen åpnet møtet og ønsket velkommen. Deretter gikk man over til dagsorden og fikk først beretninger fra de forskjellige utvalg. Formannen leste beretningen for lagets virksomhet, Kjel Anne fra vinteridrettsutvalget og Kaare Hoeggen fra sommeridrettsutvalget. Deretter foretok Fjelseth utdeling av Protonlagets medaljer, sølv og bronse, til de av lagets medlemmer som hadde hevdet seg best i skyting i siste sesong.

Lagets økonomiske stilling ble det gjort rede for av kasserersken, som kunne fortelle at kassabeholdningen utgjorde kr. 1 177,89, noe som ble notert med tilfredshet av de tilstedeværende. Etter at man i en liten time, under posten forslag, hadde snakket litt fram og tilbake om man skulle påskjønne med medalje den beste idrettsprestasjon i laget hvert år, uansett idrettsgren, om dette skulle gjøres innen hver idrettsgren etter en turnusordning eller om skyttegruppen skulle få beholde sine årlige medaljer, ble resultatet at skyttegruppen fikk beholde medaljene, men bare etter søknad til laget hvert år.

Deretter fulgte valgene som for styrets vedkommende fikk følgende utfall:

Formann: Odd Wærdahl (ny).

Sekretær: Georg Hansen (ny etter Y. Stokkan som har sluttet i firmaet).

Kasserer: Hanna Fisknes.

Styremedlem: Asbjørn Sylthe.

Supl. til styret: Solveig Odegaard.

Så fulgte valg på vinter- og sommeridrettsutvalg og festkomité.

Deretter fikk man kveldens sensasjon, førsteopptreden av *Protons verkstedorkester*, som spilte opp til dans. Fire ungdommer fra verkstedet har slått seg sammen og dannet eget band, og der var det så visst ikke noe som manglet på rytme og takt. Formannen i festkomiteen overingenior Lie engasjerte sporenstrekts orkestret til årsfesten i januar. I en pause fikk vi se et par stumfilmer fra filmens barndom, som hos den litt eldre årgang av forsamlingen sikkert vekket gamle minner.

Så litt etter midnatt var møtet slutt. En hyggelig aften, var de deltagendes dom.

Ref.

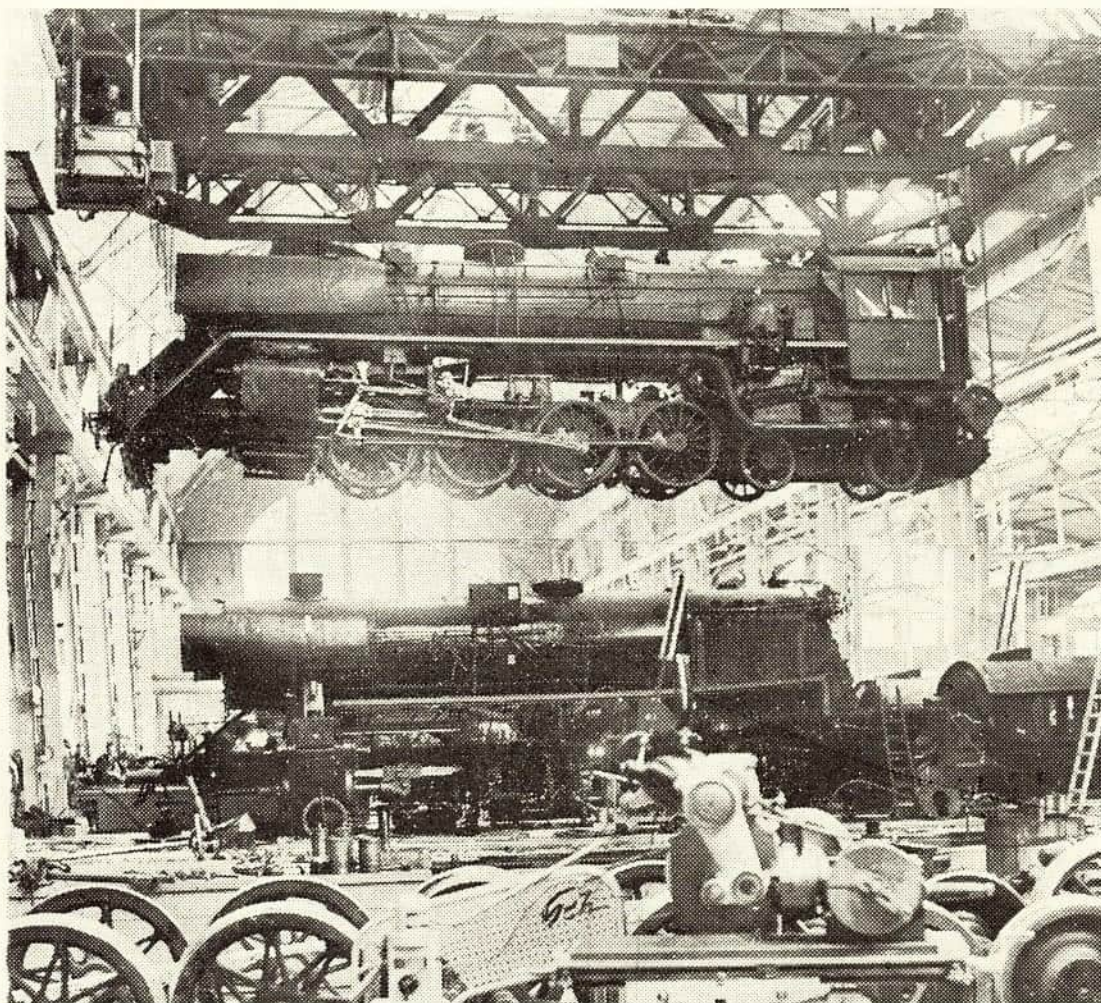
Heia Kaare!

Vi hørte forleden snakk om at fotballaget i år hadde hatt en fin sesong. I den anledning måtte vi oppsøke Hoeggen som sikkert mer enn noen annen har del i det oppnådde resultat. Det er nok ikke lite arbeid som ligger bak dette å få stablet et skikkelig fotballag på bena og få guttene til å møte opp ved de forskjellige kamper. Vi ber Hoeggen berette litt om bedriftene på fotballbanen:

I den puljen i avd. B hvor vi spilte i sommer, var det i alt 7 lag, nemlig, foruten oss selv, A/S Fundament, Bergs Maskin, Easo, Kjølelageret, Lok.drift ved N. S. B. og Trondheim Havnevesen. Vi kan pryde oss med å ha skalpen til alle våre motstandere i beltet, og neste år går vi opp i avd. A, som blir sammensatt av puljevinnerne i år fra Avd. B, visstnok 6 eller 7 lag. Det har vært en helt igjennom vellykket sesong, og jeg vil gjerne gjennom avisen vår få lov til å takke de som trofast har møtt opp ved kampene.

Vi lykkønsker Hoeggen med resultatet og håper at han også neste år kan føre sine tropper fram til seier. Selv om Hoeggen den 2 februar 1952 fyller 50 år, kan vi nok gjøre regning med ham i mange år ennå, for ungdommens glød når det gjelder fotball, har han beholdt. Han var ikke snauere enn at han også i år trakk i troyen når det roynet på.

Det hender iblant . . .

»Dovregubben i heisen«.

Her får vi et lite innblikk i hva kranen ved Marienborg Verksteder nå atter er god for å prestere.

Det ytes nok meget rundt i bedriften som kunne være verd en omtale i Proton-Avisen, men når vi denne gang trekker fram et bestemt tilfelle, så har det sin årsak i at kunden, i dette tilfelle N.S.B., har funnet det på sin plass med en erkjentlighets-skrivelse for den måten Proton har løst en prekær situasjon på.

Som kjent ble Statsbanenes verksteder i juni herjet av en millionbrann, og blant annet ble en 100 tonns kran som var av stor betydning for overhaling av lokomotiver temmelig ille medfaren. Vårt firma fikk i oppdrag å sette denne i stand på kortest mulig tid. I begynnelsen av august var oppdraget utført. Den 10 august mottok vi en skrivelse fra N.S.B., Trondheim distrikt, og den 29 september en lignende fra Hovedstyret i Oslo, som lød:

»Brannen i Statsbanenes verksted på Marienborg i juni 1951. Etter at nå det store kranspenn i verkstedet igjen er under tak, således at regulær drift ved lokomotivverkstedet allerede har kunnet gjenopptas, ønsker Hovedstyret å uttale sin takk til Deres firma for den beredvillighet og raskhet hvormed Firmaet har ytet Statsbanene sin hjelp til gjenoppbygging og reparasjon etter brannskadene.

Firmaet har derved i vesentlig grad bidratt til at lokomotivreparasjonene ved verkstedet kunne bli gjenopptatt etter så vidt kort tid.

Man ber Dem bringe denne takk videre til Deres funksjonærer og arbeidere.»

H. E. Stokke.
sign.

I. Grønningsæter.
sign.

Denne gang...

Midt på bildet ser vi Bjarne Schrøen i arbeid med den nye viklemaskinen på verkstedet.
Tilv. Schrøen ved »rattet« og tilh. i »Sunny Corner« i St. Moritz.
Nederst tilh. Schrøen i fullt utstyr som bobbjører.

Inne på verkstedet i Industribygningen skjer det stadig noe. Noe annet er heller ikke å vente etter den omfattende utvidelse som har funnet sted. En slik utvidelse og det som følger med den, som disponeringen av arbeidskraft, maskiner og lokaler, kan imidlertid ikke skje på en dag. Det er jo så sin sak på forhånd rent teoretisk å bestemme hva man skal anskaffe av utrustninger, hva man skal basere virksomheten på, osv.

En av de avdelinger som nå begynner å bli ferdig utbygget, er vikleverkstedet. Det store prøvefeltet er nå så godt som fullført, og den siste store anskaffelse er den viklemaskin vi ser på bildet ovenfor.

En dag vi var inne på verkstedet traff vi Bjarne Schrøen, den ene av de to arbeidere som i første omgang har satt seg inn i bruken av maskinen.

— Dette betyr vel en vesentlig lette i arbeidet?

— Det skal være sikkert. Med en slik maskin kan man få slått spoler på en lettvint måte og man får dessuten bedre spoler enn man har hatt tidligere. Dette gjør at arbeidet med vikling av en maskin faller mye lettere.

— Hvilke fordeler er det særlig maskinen byr på?

— I første rekke er det det at man på kort tid kan stille inn maskinen for de fleste spolefasonger. Dessuten har maskinen et telleverk som kobler maskinen automatisk ut når man har oppnådd det vindingstall den på forhånd er innstilt på. Ved hjelp av en fotpedal kan man dessuten regulere omløpshastigheten ved spoling.

— Hvordan er det så med anvendelsen av maskinen?

— Det er klart at skal en slik maskin komme helt til sin rett, bør den være i kontinuerlig drift. I første

omgang vil vel dette bli vanskelig, men etterhvert vil en slik maskin gjøre firmaet mer konkurransedyktig når det gjelder den slags arbeide. Vi kan bl. a. nå påta oss flere arbeidsstykker som vi før vanskelig kunne utføre.

Jo, det må nok være morsomt å ha de hjelpemidler man trenger for å gjøre arbeidet rasjonelt, effektivt og billig, og tanken på at det kommer kundene og i siste omgang samfunnet til gode, er noe som får en til å føle gleden ved å betjene slike maskiner.

I det vi skal forlate Schrøen oppdager vi en del jernkonstruksjoner som står stablet opp ved siden av arbeidsbenken hans. Da vi synes dette ser ut til å ha lite med viklearbeid å gjøre, spør vi Schrøen hva disse er tenkt til. Og så forteller Schrøen at han holder på å bygge en bob, en firerbob sogar, og da kan vi ikke annet enn å slå av en prat med ham om hans store hobby, en hobby som for de fleste av oss foreløpig synes noe fremmedartet og kanskje eksklusiv, nemlig bob-kjøring.

— Du var jo nede i Sveits og kjørte i to sesonger, var det ikke så?

— Jeg var i St. Moritz i 2½ uke i 1947 og deltok blant annet i kjøringen om V.M., og i 1948 var jeg der i 5 uker og var da med i Olympiaden.

— Og hvordan gikk så det?

— Under V.M. lå vi godt an inntil vi hadde en velt i 3. omgang, og dermed var det gjort. I Olympiaden ble det 9. plass blant 16 deltakere. Imidlertid klarte vi bedre plasseringer i konkurranser utenom mesterskapskonkurransene.

— Er det ikke en risikabel sport dette? spør vi.
Det vil ikke Schroeen hore noe på, men han kan fortelle at løypa i St. Moritz, som er ca. 1600 m lang, ble tilbakelagt på 1 min. 16 sek., eller med en gjennomsnittshastighet på 77 km/time. Når vi så vet at hastigheten øker helt fra start til mål, og at den i det øyeblikk er helt oppe i 130 km/time, skjønner vi at det skal både nerver og kald beregning til for å sno seg gjennom den sprøytede is-banen med til dels loddrette kurvevegger.

— Og nå er du i full forberedelse for kommende Olympiade?

— Foreløpig holder jeg på med å bygge denne firemanns-boben, sammen med noen andre, og jeg har vært så heldig at jeg har fått lov til utenom arbeidstiden å montere den her på verkstedet. Det er forresten en av arbeiderne her ved verkstedet, Reidar Bakken, som skal være med å kjøre den.

— Enn du selv da?

— Foreløpig må jeg stille det i bero. Det er jo blant annet en økonomisk side ved saken. Akeforbundet er ikke av de rikeste forbund akkurat. Derfor må vi skaffe oss alt materiale ved egne midler, og det å ligge i Oslo muligens i flere uker før Olympiaden for å lære bob-banen å kjenne og å delta i uttagningskonkurranser bare ved å få utgiftene for oppholdet dekket, er ikke å tenke på når man er familiemann.

— Til slutt, Schroeen, er det noen bestemmelse om hvordan en slik bob skal se ut?

— Nei, vi kan bygge den som vil vil, men vi må holde oss innen en bestemt vekt, og den er 230 kg for en firemanns-bob, og dessuten er målene for maksimal lengde og bredde fastlagt. Tyngden på mannskapet er det merkelig nok ikke noen bestemmelse om.

Vi skjønner nok at når tiden for Olympiaden nærmer seg, vil det krible i en rutinert bob-kjører som Schroeen, og at han da sikkert vil ha god lyst til å være med å prøve seg i konkurransen, og vi for vår del håper at det vil ordne seg på et eller annet vis.

Det er synd på kona som sukket og sa: — Erotikk og erotikk, hvem kan ha tid til slikt når en har tolv unger.

DET GAR MOT JUL

Kunden: »— og vil De ringe til Juul i Adresseavisen?»

Vår representant: »Vi må vel ringe før jul, hva?»

(Hørt på kontoret 30 nov. 1951.)

Vi gratulerer:

Bryllup 24 november 1951:

Fakturaskriverske Inger Schroeen og herr Tormod Aldstedt.

Bryllup 1 desember 1951:

Kontorassistent Elsa Husdahl og herr Gudmund Eriksen.

Fraværstatistikk — Trondheim.

1. januar—30. november 1951.

	Fraværsdager	Driftsdager	%	%	
				1950	
				total	
Funksjonærer:					
Damer	36	4736	0,8	1,6	9
Herrer, merk.	77	4448	1,8	1,1	16
Herrer, tekn.	82	8716	1,1	1,1	
Arbeidere:					
Lager	202	5175	3,9	1,6	10
Installasjon (sv+st) ..	462	14256	3,3	3,2	29
Verksted	270	13302	2,0	3,3	27
					<u>100</u>

— Og så var det han som ikke bare hadde utseendet mot seg, men dessverre også hadde det med seg!

Den mor er ikke født som før eller senere kan la være å opplyse barna om »alt det jeg har gjort for dere«.

Personalforandringer.

Nyansettelser i tiden 1/9—30/11 51.

Vi ønsker velkommen!

Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
Trondheim.			
Alf Gellein	8/9	Vikler	Verkstedet
Randi Floor	13/9	Bud	Merk.
Samuel Nilsen	19/9	Montørformann	Inst. st.
Harry Berg	20/9	Radiomontør	Verkstedet, sv.
Bjarne Iversen	15/10	Vikler	Verkstedet
Karl Henrik Hansen	24/10	Hj.montør	Inst. st.
Jan Arvid Riise	29/10	Platearbeider	Verkstedet
Karl Svendgaard	29/10	Praktikant	Verkstedet
Rolf Bjerke	31/10	Montør	Verkstedet
Harald Gustafson	13/11	Visergutt	Verkstedet

Sesam, lukk deg opp.

Det har vært litt tynt med forslag, og for å stimulere interessen vil jeg forsøke å veilede litt i denne kunsten.

Det er jo slik at fortiden har fostret mange ukjente personer som først en gang i fremtiden vil bli berømte. Slikt duger ikke for oss. Vi forlanger kontant oppgjør. Derfor må forslagene være så lettfattelige som mulig av hensyn til de som skal lese disse.

Jeg vil nå gi en del eksempler som viser hvilke uante muligheter det er på dette område. Kort sagt kan man jo velge i alt mellom himmel og jord av hva som ikke er oppfunnet før. Kunsten er bare å plukke ut det beste, og jeg vil nå gi en del eksempler.

Som kjent har det lenge vært et problem for vårt lager å oppnå en hurtig ekspedering. Løsningen er i grunnen såre enkel:

Man går ganske enkelt over til å benytte kalenderen foran de andre, altså foran tiden. Tiden er evig, så det er nok å ta av. Dette er bare en form for sommertid i utvidet betydning.

Om dere i høyden bare kunne innse dybden av hva dette i lengden betyr for bredden av våre kunder, så skjønner dere resten.

Tenk dere f. eks. at vi ligger 14 dager foran. En kunde trenger en vare omgående, og vi venter bare en uke med å ekspedere denne. Altså varen, ikke kunden. Følgen blir jo at kunden på en måte får varen en uke for tidlig. Proton vil bli det første firma som anvender vitenskapen om den femte dimensjon: Evigheten.

Så vil jeg beskrive et av dette århundres største vidundere: Kommandofonen. Denne er en motsetning til diktafonen, idet den dikterer brevene. Kundernes brev slippes inn, og et elektrisk øye sender impulser til kommandohjernen. Denne bygger ganske enkelt på loven om aksjon og reaksjon og virker aldeles utmerket. Kundene spør, kommandofonen svarer. (Det er jo helt innlysende at den vil svare på det den blir

spurt om, hva skulle den ellers svare på?). I kommandofonens register arkiveres alle opplysninger. En velger setter hjernen i forbindelse med registret, på lignende måte som når man slipper ned en 25-øring på en spilleautomat og får høre den platen man ønsker.

Kommandofonen er videre utstyrt med en toneskala. Ved å regulere denne får man skarpe, ja, nesten ubehøvlete brev, alle nyanse videre oppover.

Kommandofonen tilkoblet en diktafon er prototypen på et virkelig vidunder, og navnet blir en Protofon. Denne kan også skrive brevene.

En Protofon tilkoblet en brevåpner i den ene enden og en frankeringsmaskin i den andre enden blir en av fremtidens kontorroboter.

Imidlertid er kommandofonen ennå ikke kommet på markedet. Jeg har nemlig benyttet fremmed litteratur, og dette oversettes nå, slik at den kan snakke norsk.

Tenk videre på hvilke summer som ville spares om firmaet benyttet kunstige blomster hver gang noen passerer en milepel. Man kunne jo da bruke den samme buketten hver gang.

Eller har De noen gang tenkt på at det måtte gå an å lage en innretning som kunne søke slik musikk i radioen som man tenkte på, m. a. o. en slags tankeoverføring til radioen? Nei, det har De selv sagt ikke tenkt på. Men det har jeg. Her trengs en såkalt Hokkusator. Jeg går nå ut fra at det begynner å demre såpass at dere skjønner en hokkusator er en av de tingene som ikke er oppfunnet ennå.

Jeg har nemlig ikke klart å forme forslaget enkelt nok, noe som må gjøres som nevnt før.

En hokkusator må ikke forveksles med en pokkusator. Med en sådan kan man ved hjelp av en lignende overføring oppnå lønnstillegg, og heller ikke denne maskinen er oppfunnet. Den vil komme på markedet når skattene blir mindre.

Vel, her slutter jeg, og det som ikke er funnet opp, venter!

Balder.^t

VI ØNSKER

våre arbeidere og funksjonærer, hovedkontoret, avdelinger og representanter

EN GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR

AKSJESKAPET
PROTON
TRONDHEIM

Intermesso P/T — Lørdag.

Tapp, tapp, tapp, maskinene klimprer og
tangente går,
damene sitter med nystroket hår.
Klokken nærmer seg tretten.

Skr, skr, skr, blyanten skurrer mot tettskrevne
akter.

Verktøyet holdes med trenete fakter —
og klokken slår snart tretten.

Da stilner det plutselig i de Protonske haller.
Musklene slappes og hendene faller.
Klokken slo tretten.

JJ

Proton-labyrint.

En kunde kommer inn og sier: Jeg skal ha en transformator.

Bottheim: De skal snakke med Bottheim.

Bottheim: Jaså, men vi leverer bare større trafoer til kraftverk.

Kunden: Anei, det gjelder bare en liten en.

Bottheim: Da skal De snakke med Lie.

Lie: Nå, det er nok en sterkstrømsaffære. Det er best De snakker med Nordmark.

Nordmark: Javist, ja, en mindre trafo for sterkstrøm? Det er Kværnø, det.

Kværnø: Hva skal De ha den til?

Kunden: Til en vaskemaskin for byspenning, 150 volt.

Kværnø: Det blir Wahlberg, det.

Wahlberg: Nei, dessverre, slikt har vi ikke på lager.

Ja, for De vet vel at den mest økonomiske form for humor er å le av seg selv?

Balder.

Venezia tur—retur... — Fortsatt fra side 13.

Nisten på hjemveien var druer og rødvin avèc. Men kom da på en eller annen måte til Kongens Stad hvor vi ikke viste direkte beskjedenhet i konsumeringen av melk og smørbrød.

»Kronprins Olav« gikk fremdeles i rute, men det var slutt med sparepolitikken. Vårt eneste håp var at familien møtte opp på kaien og hadde trikkepenger til oss — og de skuffet heller ikke.

— Hvordan har De kunnet bli så gammel? spurte intervjueren gamle Olsen.

— Jo, ser De, svarte gamlingen. Da jeg giftet meg med kona ble vi enige om at hun skulle gå ut på kjøkkenet hver gang hun ble sint. Og når jeg ble sint, skulle jeg gå ut i skogen. Og det har gjort at jeg har ført et herlig friluftsliv.

Man søker den samme lykke,
man vandrer den samme sti,
og når det kommer til stykke
går man lykken forbi.

»Sveitsisk pistol avskaffer plugging«

Vi sperret øynene opp og leste med begjærighet, alle vi som steller med anlegg her i Trondheim, da vi så denne overskriften i forrige nummer av Proton-Avisen. Vi har nemlig også her fått tak i en slik pistol, og det var morsomt å høre at andre har samme erfaringer som vi. Vi fikk pistolen i begynnelsen av året og skremte først nesten livet av flere »Protoninner« med skyting i bakgården, eksperimentering som det ble kalt. Så overtok monterformann Weisæth, og han har nå skutt inn 561 bolter med den på Røros. Det er først og fremst ved legging av jordledning og blykabel, foruten til feste av strøm- og spenningstransformatorer på gulv, at pistolen har funnet anvendelse hos oss foreløpig, men vi er klar over at anvendelsesområdet kan utvides betraktelig. Vår erfaring er dog at resultatet blir best når betongen er ny og seig og selvfølgelig uten altfor store stener. Weisæth anbefaler pistolen på det beste, men forteller at det skal meget teknikk til for å oppnå et godt resultat. Man må fortrinsvis sette skarp-skyttere til oppgaven, og han har funnet at det lønner seg å skyte større serier og så pusse pistolen godt etterpå. Det første bud er at pistolen skal behandles som et fint våpen, sier han, og denne erfaring lar vi gå videre til leserne.

Vi synes også vi vil nevne Weisæth's forslag til oppsetting av pistollag. Det skal nemlig bestå av skarp-skytter, merker og lader. På denne måte vil man oppnå den beste ildkraft, og arbeidet vil gå radig unna.

Drømmer.

Man drømmer om hygge og heimlig liv,
en tanke som jo kan forsone
man søker et ideal av en viv,
og nøyer seg med — en kone.
Man drømmer stolt om å få en sønn
etter sitt eget hode,
men alt man oppnår å få som lønn
er en umulig pode!

Trassig.

»Nei, jeg vil ikke være reklame for grammofoonplater!«

BIBLIOTEKET

Nye bøker.

- DK 621.301. Kontrakter og avleveringsprøver for elektrisk materiell. Utgitt av Norsk Elektroteknisk Forening og Norske Elektrisitetsverkers Forening.
- DK 621.396. The radio amateurs handbook 1951. (The Standard Manuel of Amateur Radio Communication).
- DK 621.32. Manual for the Illuminating Engineer on Large Size Perfect Diffusors. Av H. ZIJL i Philips Lighting Service Department.
- DK 530. Egil Hylleraas: Matematisk og teoretisk fysikk. Bind II.
- DK 621.3. Elektroteknisk Handbok. Bind V. Radio-Radar-Televisjon-Ljudteknikk.
- DK 621.32. Gasentladningslampen von P. J. Oranje. Fra Philips Technische Bibliothek.
- DK 621.32. Kunstlicht und Architektur von L. C. Kalf. Fra Philips' Technische Bibliothek.
- DK 03. Bind 2 av: Vi vet. Fra forskningens og vitenskapens verden.
- DK 621.3. Electrical Engineer's Notebook (Electric Power-System Methods that Work) By Electrical World.
- DK 621.9. Die Vorkalkulation in der Stanzerei-Technik. Von Heinrich L. Hilbert. Ein Handbuch für den Stückzeitplaner.
- DK 621.311. »Trekk fra elektrisitetsforsyningsens utvikling«. Utgitt i anledning av Norske Elektrisitetsverkers Forenings 50-års jubileum 1901—1951.
Del I: Den tekniske utvikling fram til 1901.
Del II: Utviklingen i vårt land 1901—1951.
- DK 657. A. Smith-Isachsen: Industriregnskapet og generalkontoplanen.
- DK 658.5. Edward H. Hempel: Small Plant Management. A Guide to Practical Know-How Management prepared under the Auspices of the Management Division of the American Society of Mechanical Engineers.
- DK 658. Dr. Ing. Hans D. Brasch: Kalkulations-Grundlagen für Metalwarenfabriken.
- DK 621.396. E. E. Zepler: The Technique of Radio Design.
- DK 658.5. Frank K. Shallenberger: Production Management in Small Plants.
- DK 621.316. Edward Wilson Kimbark: Power System. Stability. Volume II: Power Circuit Breakers and Protective Relays.
- DK 658.2. Werkstattbücher. Dr. Ing. Hans H. Finkelnburg: Die wirtschaftliche Verwendung von Einspindelautomaten.
- DK 658.2. Werkstattbücher. Dr. Ing. Artur Schatz: Innenräumen.
- DK 658.5. Av A. V. Feigenbaum (General Electric Company): Quality Control. Principles, Practice, and Administration.
- DK 621.314. H. Anschütz: Stromrichteranlagen der Starkstromtechnik.
- DK 603. C. A. Strömberg: Ingeniørshandboken. Bind 3 a. Teleteknik — Allmän elektroteknik.
- DK 621.397. Fra Philips' Technische Bibliothek: Fernsehen von F. Kerkhof und Ir. W. Werner.
- DK 621.344. Matts Bäckström: Kylteknikern. Svenska Kyltekniska Föreningens Handbok 1.
- DK 658.2. Eugen Kaczmarek: Praktische Stanzerei. 1. Bind: Schneiden und Stanzen.

- DK 658.2. Eugen Kaczmarek: Praktische Stanzerei. 2. Bind: Ziehen, Hohlstanzen, Pressen, Automatische Zuführ-Vorrichtungen.
- DK 620.0. Norsk Nautisk Almanakk og Sjøfartskalender 1952.
- DK 651. Almar Næs: Regnestaven.
- DK 621.32. William E. Barrows: Light, Photometry, and Illuminating Engineering.
- DK 621.3. Hugh Hildreth Skilling: Electric Transmission Lines. (Distributed Constants, Theory and Applications).
- DK 621.301. Det Norske Veritas: Elektriske anlegg ombord i skip. Oktober 1951.

ENAKTER

Scenen er et auksjonslokale. Personer: auksjonarius, publikum, mannen som fikk tilslaget.

1. scene.

Auksjonarius: — 35 er buden — ingen bedre? 37, ja — det er riktig — 38 — 38 annen gang! Å fy da! Dette er jo en perle, et klenodium som man ikke kommer over hver dag — 39, ja — sånn skal det være — 39 annen gang! Skal det gå for 39 dette enestående — denne skatt som mange ville gi sin sjel for å eie — 39 — ingen bedre? 39 — siste gang! (Hammeren faller).

Mannen (springer opp): — Jeg fikk det! Gratuler meg — jeg fikk det — det er mitt — det er mitt — for lumpne 39 000 kroner — frimerket er mitt!

Teppet.

Gjettekonkurranse.

Kan De gjette hvilken kirke er det Proton-Avisen viser på omslagssiden av dette nummer. Svarene sendes i lukket konvolutt merket »Gjettekonkurranse« til reklameavdelingen innen 15 januar 1952. Som premie for riktig svar oppsettes

1 hurtigkoker 700 W.

Hvis flere riktige løsninger, foretas loddtrekning.

PROTON AVISEN

Utgitt for arbeidere og funksjonærer i firmaet og dets datterselskaper av

ANSJERELSRAPET
PROTON
TILBUDS-
SIEMENS
OSLO

Redaktør:

Johan Gabrielsen

Redaksjonskomitéen:

Kaare Qvenild

Faste medarbeidere:

Bedriftsidrett: Bjørn Nielsen
Trondheim: Johs. Hellesvik
Bergen: O. K. Sættem

Adresse: Rosenkrantzgt. 11, Oslo
Ekspedisjon i Reklameavdelingen